

Mersinli Rüzgar Enerjisi Santrali Projesi

Paydaş Katılım Planı (PKP)

Mart 2018

Kalite Bilgisi

Hazırlayan

Mustafa İşlek
Uzman Sosyolog

Kontrol Eden

Burcu Yazgan Kayabalı,
ÇSED ve ÇSDD Bölüm Müdürü

Onaylayan

Dr. Hande Yükseler
Çevre İş Kolu Direktörü

Revizyon Geçmişi

Revizyon	Revizyon Tarihi	Detay	Onaylama	Ad	Pozisyon
Rev1	13.03.18	Final	13.03.18	Dr. Hande Yükseler	Çevre İş Kolu Direktörü

Mersinli Rüzgar Enerjisi Santrali Projesi için hazırlanmıştır.

Hazırlayan:

AECOM Turkey Danışmanlık ve Mühendislik Ltd. Şti
Mustafa Kemal Mahallesi Dumlupınar Bulvarı Tepe Prime
No:266 B Blok
No:50-51 06800
Çankaya
Ankara
Turkey

T: +90 312 4429863
aecom.com

Bu belgenin asıl sürümü İngilizce'dir. Aslına sadık kalınarak Türkçe'ye tercüme edilmiştir.

© 2018 AECOM Turkey Danışmanlık ve Mühendislik Ltd. Şti. All Rights Reserved.

İçindekiler

1.	Giriş	7
1.1	Projenin Geçmişi	10
1.2	Önemli Çevresel ve Sosyal Konular	12
1.3	Sosyal Etki Değerlendirmesi	14
2.	Paydaş Katılımının Mevzuat Gereklilikleri	16
2.1	Ulusal Gereklilikler	16
2.2	Uluslararası Gereklilikler	17
2.2.1	EBRD Performans Koşulları	17
2.2.2	IFC Performans Standartları	18
2.2.3	Ekvator Prensipleri III	18
3.	Geçmiş Paydaş Katılımı Faaliyetlerinin Özeti	20
4.	Paydaşların Tanımlanması	25
5.	Gelecekteki Paydaş Katılım Programı	27
5.1	Bilgi Paylaşımı	27
5.2	ÇSED Açıklama Toplantıları	29
5.3	İnşaat Öncesi İstişare Toplantıları	32
5.4	İnşaat Aşaması Boyunca İstişare	32
5.5	İşletme Aşamasında İstişare	33
5.6	Dâhili Paydaşların Katılımı	33
6.	Şikâyet Mekanizması	33
6.1	Hedefler	33
6.2	Şikâyet Tipleri	34
6.3	Şikâyet Prosedürü	34
7.	Zaman Çizelgesi	36
8.	İzleme ve Raporlama	36
8.1	Kilit Performans Göstergeleri (KPG)	37
9.	Eğitim	37
9.1	Genel Bakış	37
9.2	İş Giriş Eğitimi	37
9.3	İşe Özel Eğitim	38
9.4	Diğer Eğitim Gereksinimleri	38
10.	Sorumluluklar	38
11.	Kamu için İletişim Bilgisi	38
	EK A Geçmiş Paydaş Katılımı Faaliyetlerinin Özeti	39
	EK B Paydaş Listesi	58
	EK C Şikâyet Formu	62
	EK D Şikâyet Kapatma Formu	63
	EK E Bir Şikâyetin Nasıl Bildirileceğine dair El İlanı	65

Şekiller

Şekil 1-1. Projenin Yerleşimi.....	8
Şekil 1-2. Zaman Çizelgesi	9
Şekil 1.3-1. Mersinli RES Projesi için Sosyal Çalışma Alanı	15
Şekil 6.3-1. Şikâyet Prosedürü Şeması.....	35
Şekil 1-1. Mahallere Asılan İlanlar.....	46
Şekil 1-2. Toplantı Yerine Asılan Proje Alanı Haritası	47
Şekil 1-3. Toplantı Katılımcıları.....	48
Şekil 1-4. ÇSED Danışmanının Yaptığı Sunum.....	48
Şekil 1-5. Soru ve Cevap Oturumu (Yerel Halk Tarafından Soru Sorulması).....	49
Şekil 1-6. Soru ve Cevap Oturumu (Proje Şirketinin Soruları Yanıtlaması)	49
Şekil 1-7. Çınardibi Mahallesinde PEK'ler ile Yapılan Toplantıdan Görünüm (3 Ekim 2017)	56

Tablolar

Tablo 1.3-1. Proje Türbinlerine En Yakın Yerleşimler.....	14
Tablo 3-1. Bugüne Kadar Yürütülen Paydaş Katılım Faaliyetlerinin Özeti (Şubat 2018 itibariyle)	21
Tablo 4-1. Paydaş Gruplar ve Diğer Önemli Etkilenen Taraflar	25
Tablo 5.2-1. Paylaşılacak Bilgiler/Dokümanlar ve Bilgi/İletişim için Kullanılacak Yöntemler.....	31
Tablo 6.2-1. Projenin Planlama/Hazırlık, İnşaat ve İşletme Aşamalarındaki Farklı Tıp Muhtemel Şikâyetler.....	34
Tablo 7-1. Paydaş Toplantıları ve Bilgi Paylaşımı için Kesin Olmayan Zaman Çizelgesi.....	36
Tablo 8.1-1. Önemli Performans Göstergeleri	37
Tablo 1-1. Yerel ÇED Süreci Kapsamında Alınan Resmi Kurum Görüşleri.....	41
Tablo 1-2. Dava Dilekçesinde Belirtilen Paydaş Görüşleri.....	43
Tablo 1-3. Paydaşların Kapsam Belirleme Toplantısı Hakkında Bilgilendirilmesi için Kullanılan Yöntemler	47
Tablo 1-4. Toplantı Sırasında Yöneltilen Hususlar/Sorular/Öneriler.....	50
Tablo 1-5. Marmariç Permakültür Köyü Temsilcileri ile ÇSED Süreci Kapsamında Yapılan Paydaş Görüşmeleri/Toplantıları	53
Tablo 1-6. Toplantılarda Marmariç Permakültür Köyü Sakinleri Tarafından Gündeme Getirilen Hususlar	53
Tablo 1-7. Kurum Görüşmelerinde Dile Getirilen Hususlar	56

1. Giriş

İşbu Paydaş Katılım Planı (PKP) İzmir ili, Kemalpaşa, Torbalı ve Bayındır ilçeleri idari sınırları içerisinde inşa edilip işletilmesi planlanan Mersinli Rüzgâr Enerjisi Santrali Projesi ("Mersinli RES Projesi", "Proje") için hazırlanmıştır. Alcazar Energy, Projeyi, 2007 yılında rüzgâr enerjisi projeleri için ulusal ölçekte açılan ihale aşamasındaki Proje Sahibi tarafından kurulan ve bundan sonra Proje Şirketi olarak adlandırılacak Özel Maksatlı Kuruluş (ÖMK) olan Yander Elektrik Müh. Müş. İnş. Tur. ve Tic. A.Ş. ("Yander Elektrik" veya "ÖMK") vasıtasıyla yürütecektir. Alcazar Energy, özellikle Orta Doğu, Türkiye ve Afrika bölgelerindeki yenilenebilir enerji üretimi projelerine odaklanmak ve bu gelişmekte olan ülkelerdeki karada bulunan rüzgâr enerjisi ve fotovoltaik güneş enerjisi santrallerini geliştirme, yapılandırma, satın alma ve işletme projeleri için kurulmuştur. Alcazar Energy, Mayıs 2017'de Mersinli RES için kurulan Proje Şirketinin (Yander Elektrik) hisselerinin %100'ünü satın almıştır.

Mersinli RES Projesi, her biri 3,45 MW kapasiteye sahip toplam 17 rüzgâr türbinini kapsamaktadır. Projenin toplam kurulu gücü 58,7 MWm/55 MWe'dir. Projenin Yerleşimini gösteren bir hata Şekil 1-1'de sunulmaktadır. Toprak işleri, ulaşım yollarının inşası, vinç pedlerinin hazırlanması, türbin temeli, türbinlerin montajı, yeraltı kablolarının çekilmesi, trafo merkezi inşası ve Enerji Nakil Hattı'nın (ENH) bağlantısının sağlanmasını kapsayan Projenin inşaat aşamasının yaklaşık olarak 16 ayda tamamlanması planlanmaktadır. Bu süre, enerji santralinin işletmeye alınması dönemini de kapsamaktadır. Projenin inşaat aşaması için hazırlanan zaman çizelgesi Şekil 1-2'de verilmektedir.

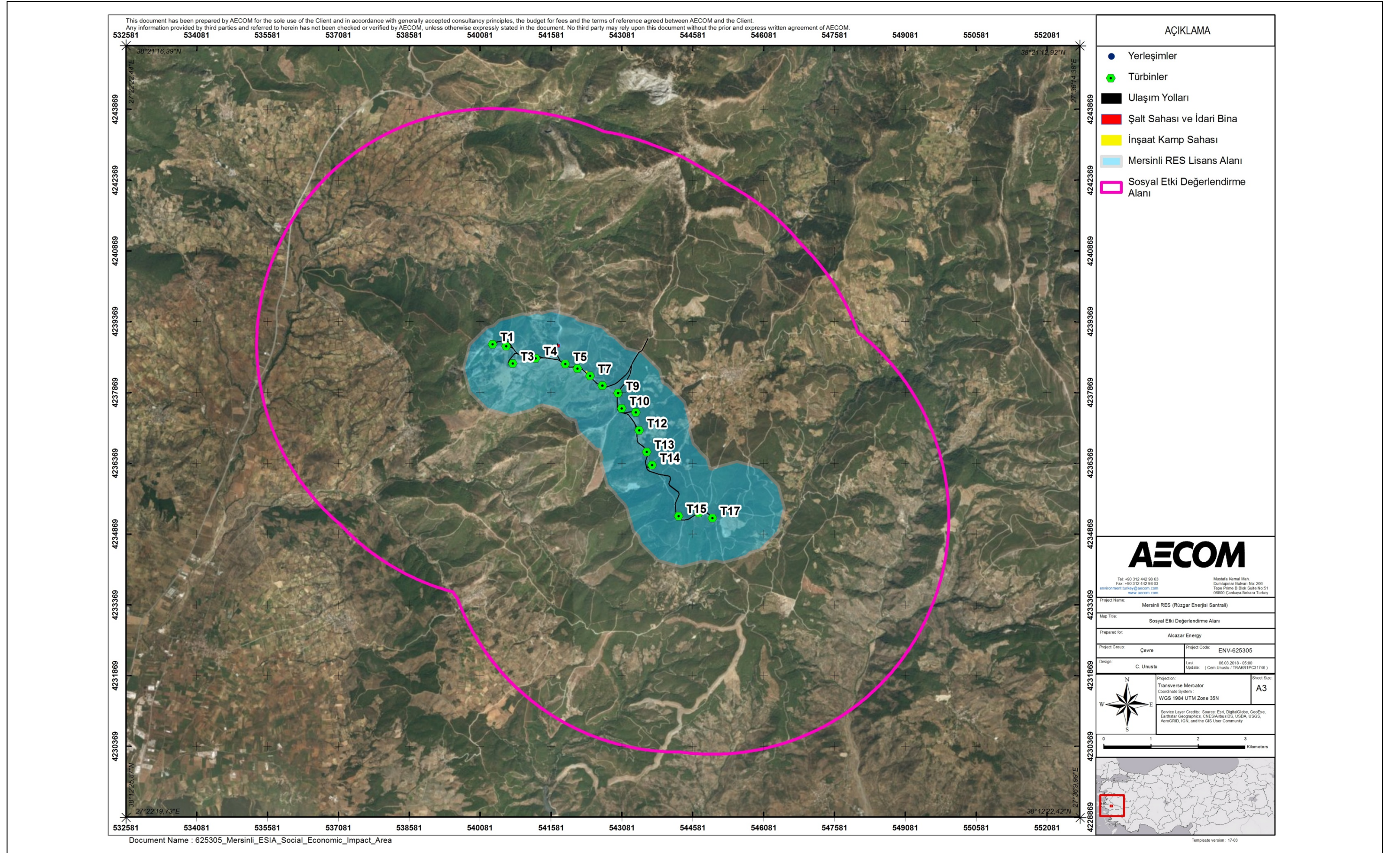
Projenin Elektrik Üretim Lisansı ("Lisans"), Yander Elektrik adına 5 Temmuz 2012 (lisans tarihi) tarihinde Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu'ndan (EPDK) alınmıştır. Bu Lisans kapsamında, Projenin lisans tarihinden itibaren 49 yıl süreyle elektrik üretme izni mevcuttur.

Proje için ulusal ÇED Yönetmeliği'ne uygun şekilde bir Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) süreci yürütülmüştür. Proje, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'ndan ("ÇŞB" veya "Bakanlık") 18 Temmuz 2016 tarihli ve 4234 sayılı "ÇED Olumlu Belgesi"ni almıştır. 1 Kasım 2017 tarihinde, Bakanlık, mevcut "ÇED Olumlu Belgesi"nin yeni Proje tasarımı için geçerli olduğunu onaylamıştır¹.

Çevresel ve Sosyal Sürdürülebilirlik Politikası doğrultusunda, Proje Şirketi, işçilerle, yerel halkla ve devlet kuruluşları ve sivil kuruluşlarla Proje ile ilgili her türlü faaliyetle ilintili her konuda açık ve etkin bir şekilde iletişim kurmayı taahhüt etmiştir. Bu PKP, Proje Şirketi'nin kurumsal politika ve standartlarını karşılayacak şekilde tasarlanmıştır. Bu PKP, ÇSED çalışmaları süresince olduğu kadar, Projenin uygulanması için gerekli ileriki aşamalarda da yapılandırılmış bir paydaş istişaresini ve katılımını uygulama yönünde Şirkete kılavuzluk edecektir. Bu aşamalar Mersinli RESin inşaat, işletme ve kapanış süreçlerini kapsamaktadır.

Bu Planın hazırlanması sürecinde, paydaş katılımının, bir projenin çevresel ve sosyal etkilerinin başarılı bir şekilde yönetilmesi için vazgeçilmez olan güçlü, yapıcı ve duyarlı ilişkiler kurmanın temelinde bulunduğu dikkate alınmıştır. ÇSED süreci kapsamında hazırlanmış olan PKP, ilgili bütün bilgilere halkın zamanında erişmesini ve paydaşların projenin tasarımı ve etkilerinin değerlendirilmesi süreçlerinde katkı verme imkanı bulmasını sağlamak adına katılım sürecini Projenin erken aşamalarında başlatmayı amaçlamaktadır.

1 Ulusal ÇED süreci (ulusal ÇED Yönetmeliği'ne göre sınırlı ÇED) eski Proje Sahibi tarafından başlatılmış olup, 2012 yılında, ilk Projenin tasarımına göre Çevre ve Orman Bakanlığı'ndan (İlgili İl Müdürlüğü) "ÇED Gerekli Değildir Kararı" alınmıştır. "ÇED Gerekli Değildir Kararı"nın alınmasından sonra Projenin tasarımında yapılan değişiklikler sebebiyle, önceki Proje Sahibi başka bir ÇED süreci (ulusal ÇED Yönetmeliği'ne göre tam kapsamlı ÇED) daha başlatmış ve 2016 yılında Proje için mevcut "ÇED Olumlu Kararı" alınmıştır. Projeye verilen bu ÇED Olumlu Kararı için Bakanlık daha sonra mahkemeye verilmiş ve ÇED Olumlu Kararı'nın iptali istenmiştir. Temyiz sürecinin sonunda, mahkeme Ocak 2018 tarihinde nihai bir karar vererek davacıların temyiz talebini reddetmiş ve Proje için alınan ÇED Olumlu Kararı ile ilgili mahkeme dosyasını kapatmıştır.

Şekil 1-1. Projenin Yerleşimi

Görevler	Ay															
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1. Nakliye																
1.1 Temeller																
1.2. Hub ve Motor Kutuları																
1.3. Kanatlar																
1.4. Kuleler																
1.5. Şalt Sahası Ekipmanı																
2. İnşaat																
2.1. Mobilizasyon																
2.2. Ulaşım yolları ve vinç pedleri																
2.3. WTG Temelleri																
2.4. Şalt Sahası inşaat işleri																
3. Elektrik İşleri																
3.1. Hendek ve Kabloleme																
3.2. Şalt Sahası																
3.4. ENH																
4. Türbin Kurulumu																
5. İşletmeye Alma																
5.1. WTGlerin İşletmeye Alınması																
5.3. Tesis Testleri ve İşletmeye Alma																

Şekil 1-2. Zaman Çizelgesi

Projenin paydaşlarının belirlenmesine ek olarak, bu PKP istişare ve katılım faaliyetleri, bilgilendirme planı ve şikâyet mekanizması için bir çerçeve oluşturmaktadır. Bu durum, etkilenen paydaşların Proje ile ilgili endişelerini yöneltmelerinin yanı sıra Proje Şirketinin faaliyetleri ile ilgili geribildirim sağlamaya da yardımcı olmaktadır. PKP ayrıca uygulama için kaynak ve sorumluluklar ile istişare ve bilgilendirme faaliyetleri hakkında raporlama ve izleme araçlarını da ana hatlarıyla belirtmektedir.

PKP aşağıda belirtilen uluslararası gereklilikler ve standartlara uygun olarak hazırlanmıştır:

- Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası'nın (EBRD) Bilgi Paylaşımı ve Paydaş Katılımı ile ilgili Performans Koşulu 10 (PK10);
- Çevresel ve Sosyal Risk ve Etkilerin Değerlendirilmesi ve Yönetimi ile ilgili IFC Performans Standardı 1 (PS1) ve buna karşılık gelen Kılavuz Notu;
- Ekvator Prensipleri III'ün Paydaş Katılımı ile ilgili Prensip 5, Şikâyet Mekanizması ile ilgili Prensip 6 ve Raporlama ve Şeffaflık ile ilgili Prensip 10.

Bu PKP yaşayan bir doküman olup, Projenin uygulanmasının tüm aşamalarında Proje Şirketi tarafından düzenli olarak izlenecek, gözden geçirilecek ve güncellenecektir. Proje Şirketi, PKP faaliyetlerinin uygulanması için yetkin bir ekip görevlendirecektir. Bu bağlamda, Kasım 2017'de Proje Şirketi tarafından bir Halkla İletişim Sorumlusu (HIS) atanmıştır.

1.1 Projenin Geçmişi

Mersinli RES Projesi İzmir İli, Kemalpaşa, Torbalı ve Bayındır ilçeleri idari sınırları içerisinde, Çardaklı Tepe, Kartal Tepe, Mersinli (Marmariç), Karlık Tepe ve Akçam Tepe mevkiğinde yer almaktadır. 1,650 ha alanı kapsayan Projenin Lisans Alanı, İzmir şehir merkezinin yaklaşık 35 km (kuş uçuşu mesafe) güney doğusunda yer almaktadır.

Lisans Alanı çevresinde pek çok yerleşim yeri bulunmaktadır. Türbin konumlarına en yakın yerleşim yerleri Dernekli mahallesinin Mersinli mevkii olup, bu alan en yakın türbinin (Türbin-17) güney doğusunda, yaklaşık 1 km mesafede yer bulunmaktadır. Dernekli mahallesinin küçük bir köyü olan Mersinli, 20 yıldan daha fazla süredir terk edilmiş durumda kalmıştır. Alanda Marmariç Ekolojik Yaşam Derneği ikamet etmekte olup ilk üyeleri alana 2003 yılında taşınmış ve bir Ekolojik Yaşam Köyü kurmuşlardır. İşbu Paydaş Katılım Planı'nda bu köy "Marmariç Permakültür Köyü" olarak anılmaktadır. Köyde mevcut durumda 8 hane bulunmaktadır.

Lisans Alanının yakınlarında bulunan diğer yerleşim yerleri Dağtekte, Yeşilköy, Çınardibi, Cumalı, Karaot, Karakızlar, Dernekli, Gökyaka ve Dereköy mahalleleridir.

Proje, arazinin hazırlanması, inşaat, işletmeye alma, işletme ve bakım ve kapanış aşamalarından oluşmaktadır. Projenin ana bağlantılı tesisleri ve işlevleri aşağıda gösterilmiştir:

- Yılda yaklaşık 180 GWh net elektrik enerjisi üretecek ve toplam kurulu kapasitesi 58,7 MWm/55 MWe olan 17 adet yatay eksenli rüzgâr türbini;
- Üretilen elektrik enerjisini Şalt Sahasına iletecek olan yeraltı kablo şebekesi;
- Üretilen elektriğin gerilimini, elektrik şebekesine iletmek üzere düzenleyen Şalt Sahası;
- Tesise ulaşımı ve Proje birimleri arasındaki erişimi sağlayan Ulaşım Yolları;
- Kontrol odasının içinde yer alacağı İdari Bina ile idari ve sosyal tesisler;
- İnşaat aşamasında kullanılacak olan geçici tesisler ve sahalar. Bu geçici tesis ve sahalar; mobilizasyon sahaları, yüklenici ofisleri ve yerleşke alanları, açık stok alanı, yüzey toprağı depolama alanı, tehlikeli ve tehlikeli olmayan atık depolama alanlarını kapsamaktadır.

Mersinli RES'nin elektrik şebekesi bağlantısı Proje alanından geçen 154 kV'lık mevcut Enerji Nakil Hattına (ENH) doğrudan bağlanacak 40-200 m hat ile sağlanacaktır (1 adet yeni ENH direğinin inşa edilmesi gerekecektir). Mersinli RES Projesi yeni bir ENH hattı inşa edilmesini ve işletilmesini içermemektedir.

Mersinli RES Lisans Alanı civarında bulunan diğer mevcut RES projeleri:

- 2015 yılından beri Lisans Alanının kuzey/kuzeydoğu yönünde faaliyette olan Fuat RES (33 MW; 10 türbin). Bu RES, Mersinli RES'e en yakın projedir. Mersinli RES ile Fuat RES'in türbinleri arasındaki en yakın mesafe yaklaşık 3,5 km'dir (kuş uçuşu mesafe). Fuat RES'ye ait 154 kV ENH, Mersinli RES Lisans Alanından, Türbin-4 ve Türbin-5 arasından geçmektedir.
- 2016 yılından bu yana faaliyette olan ve Mersinli RES'in yaklaşık 7,5 km kuzeybatısında (kuş uçuşu mesafe) bulunan Karabel RES (3 MV, 1 türbin).
- 2015 yılından bu yana faaliyette olan ve Mersinli RES'in yaklaşık 20 km kuzeydoğusunda (kuş uçuşu mesafe) bulunan Ege RES (9,2 MW, 4 türbin).

Ayrıca, yukarıda da belirtildiği üzere, İzmir ilinin önemli turistik alanları olan Karaburun ve Çeşme yarımadalarında yoğunlaşan RES projeleri Mersinli RES Lisans Alanının batı/kuzeybatısında yaklaşık 80-100 km (kuş uçuşu mesafe) uzaklıkta yer almaktadır. Lisans Alanının yakın çevresinde başka hiçbir sanayi tesisi bulunmamaktadır.

Mersinli RES sahasına ana ulaşım, Fuat RES'in mevcut ulaşım yolu vasıtasıyla sağlanacaktır. İnşa edilecek olan şantiye ulaşım yolları, türbin yerleşimleri ve Şalt Sahası arasındaki ulaşımı sağlayacak tali yolları da kapsayacaktır. Mevcut tasarıma göre, tesisin dâhili ulaşım yollarının uzunluğu yaklaşık 11,7 km olacak ve mümkün olduğu kadar mevcut orman yollarını ve yangın emniyet şeritlerini takip edecektir. Toplam uzunluğun 5,2 km'sinin yeni yol olacağı tahmin edilmektedir. Kalan 7,2 km mevcut orman yollarından oluşacak ve Projenin gerektirdiği yol standartlarına göre iyileştirilecektir. İlave arazi kullanımı ve ağaç kesilmesinden kaçınmak için, tasarım teknik olarak makul olan her yerde azami şekilde mevcut orman yollarının kullanılmasını amaçlamaktadır. Yolların son projesi inşaat aşamasına başlamadan önce yapılacak ek araştırmaların sonuçlarına bağlı olarak yapılacaktır. Proje Şirketi yerel halkı inşa edilecek olan yeni yolların güzergâhları ve ilişkili çevresel etkileri (örneğin ağaç kesimi) ile ilgili bilgilendirecek ve yolların tasarımı tamamlandıktan sonra halkla istişarede bulunacaktır.

Arazi hazırlık ve inşaat aşamasında yürütülecek faaliyetler şunlardır:

- Sahayı hazırlama,
- Saha ulaşım yollarının ve dâhili yolların yapımı,
- Türbin kulesinin temelleri için kazı faaliyetleri,
- Her türbin yerinde vinç pedlerinin hazırlanması,
- Türbin/kule temellerinin yapımı,
- Türbin bileşenlerinin (tespit kafesleri, motor kutuları, hublar, kanatlar ve kuleler) nakliyesi,
- Türbinlerin sahada monte edilmesi,
- Mevcut ENH ile bağlantı,
- Şalt sahası ve idari bina inşaatı,
- Elektrik işleri ve kontrol sisteminin kurulumu,
- RES'in sisteme bağlanması, test ve devreye alma ve
- Sahanın eski haline getirilmesi ve restorasyon.

Sistemin devreye alınmasını takiben, Mersinli RES'in asgari 20 yıl elektrik üretmesi beklenmektedir. Uygun bir bakımla, Projenin faaliyet ömrü EPDK'dan alınan Elektrik Üretim Lisansına uygun şekilde uzatılabilir.

İnşaat aşamasında toplam 150 personel çalıştırılacaktır. Bunlardan 120 tanesinin vasıfsız, 30 tanesinin ise vasıflı işçi olması beklenmektedir. Personelin büyük çoğunluğu (toplam işgücünün yaklaşık %90'ı) yükleniciler tarafından istihdam edilecektir. Halkla İletişim Sorumlusu-HİS ve saha mühendisleri (toplam işgücünün yaklaşık %10'u) doğrudan Proje Şirketi tarafından istihdam edilecektir.

Diğer yandan, inşaat aşamasında 14 personel olması beklenmektedir. Bu personelin 4 tanesi vasıfsız işçi iken 10 tanesinin vasıflı işçi olması öngörülmektedir. Proje işgücü, mümkün olduğu kadar yerel halktan tedarik edecektir, zira kablo döşeme, güvenlik, temizlik ve benzeri diğer işler için yerel işgücünden görevlendirme yapmaya uygundur. Yükleniciler sözleşme kapsamında Proje içinde yerel işgücü kullanımının en fazla olmasını sağlamaya zorunludurlar.

1.2 Önemli Çevresel ve Sosyal Konular

Su kullanımı, hava emisyonları (karbon dioksit de dâhil) ve atık üretimi açısından ele alındığında, rüzgâr enerjisinin etkileri yalnızca RES projelerinin inşaat aşaması ile sınırlı olduğundan, bu projelerin çevre dostu projeler olduğu düşünülmektedir. Öte yandan, RESlerin arazi gereksinimi oldukça yüksektir. Bunun sebebi de ulaşım yollarına ve gerekirse de ENH inşasına ihtiyaç duyulmasıdır. Her bir türbinin temelini kapladığı alan genellikle sınırlı iken, toplam alan gereksinimleri projenin kapasitesi ve türbin sayısı arttıkça artmaktadır. Projenin inşaat aşamasında, sağlık ve güvenlik risklerinden kaçınmak için şantiye alanına ulaşım geçici olarak sınırlandırılacaktır. Proje Lisans Alanı ve türbinlerin çevresi işletme aşamasında çitle çevrilmeyeceğinden (yalnızca şalt sahası çevrilecektir), Projenin işletme aşamasında bu alana ulaşımında herhangi bir kısıtlama olmayacaktır.

RES projelerinin görsel değişiklikler, gölge kırışması ve türbin gürültüsü gibi yerel halk üzerindeki muhtemel etkilerinin yanı sıra kuşlar, yarasalar ve diğer hayvanlar, bitki türleri ve habitatlar üzerindeki etkileri, RES projelerinin düzgün şekilde değerlendirilmesi ve yönetilmesini gerektiren özel sosyal ve çevresel boyutları oluşturmaktadır.

Bunlar düşünüldüğünde, ÇSED süreci vasıtasıyla Mersinli RES Projesi için tanımlanmış olan önemli çevresel ve sosyal konular aşağıda özetlenmektedir:

- Lisans Alanı genel olarak orman olarak tescil edilmiş arazilerden oluşmakta, aralarında tarım amacıyla kullanılan (bir dereceye kadar) özel mülkiyete ait parseller de bulunmaktadır. 31 ha alanı kaplayan Mersinli RES'in Proje birimlerinin tamamı (ulaşım yolları ve ENH bağlantısı da dâhil) kayıtlı orman arazileri üzerinde bulunmaktadır. Tamamen kayıtlı orman arazisine karşılık gelen türbinlerin, ulaşım yollarının ve diğer proje birimlerinin izdüşüm alanları için Orman idarelerinden Orman İzni alınacaktır. Bu izin kapsamında, Proje Şirketinin, yalnızca izinli alanlarda faaliyet yürütme izni olacaktır. Lisans Alanının geriye kalan kısmı içinde kalan kayıtlı orman arazileri, Orman Yasası (Kanun No: 6831) doğrultusunda Orman ve Su İşleri Bakanlığı'nın mülkiyeti ve yetkisinde kalacaktır. Lisans Alanı içerisinde bulunan bu arazilerde yapılacak herhangi bir faaliyet (örneğin ağaç kesme) Orman ve Su İşleri Bakanlığı'nın iznine tabi olacaktır. Yürürlükteki yasa ve yönetmelikler doğrultusunda, yalnızca Orman İzni bulunan alanlar içerisinde faaliyetlerini yürütme izni olduğundan, Projenin, Lisans Alanının geriye kalan kısmında bulunan özel mülkiyete ait parsellerde (bu parsellerin hiçbirisi Proje birimlerinin izdüşüm alanı içerisinde bulunmamaktadır) hâlihazırda yürütülüyor olan faaliyetlerle (örneğin tarım) etkileşimi bulunmayacaktır. Özel mülkiyete ait araziler üzerinde yürütülen faaliyetler (örneğin bina inşaatı, işletme faaliyetleri), arazinin kayıtlı olduğu türe (örneğin tarım arazisi, imar parseli) bağlı olarak ilgili idarelerden (örneğin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, Belediye) alınacak izinlere tabi olacaktır.
- Geniş çaplı Lisans Alanı içerisinde özel mülkiyete ait araziler bulunsa bile, Proje bileşenlerinin izdüşüm alanları tamamen kayıtlı orman arazilerinin üzerinde olduğundan, Proje için herhangi özel bir mülkiyetin alınması gerekmemektedir. Diğer yandan, Türbin-12'nin bulunduğu ve orman arazisi olan alanda 2 kişinin kayıt dışı şekilde kiraz ekimi faaliyetinde bulunduğu görülmüştür. Gerçek kullanıcı durumu ve geçim faaliyetleri ile ilgili bilgi almak üzere, 3 Ekim 2017 ve 20-22 Aralık 2017 tarihlerinde bu arazileri kullanan kişilerle istişarelerde bulunulmuştur. Bu istişarelere göre, kiraz ekimi faaliyetinde bulunan kullanıcılardan birinin yalnızca 0,97 ha alan kullandığı görülmüştür (temel olarak ticari amaçlı, ürünler mahalleye gelen pazarcılara satılmaktadır). Kiraz ağaçlarının sahibi, 5 ila 14 yaşında toplam 520 kiraz ağacı bulunduğunu tahmin etmektedir. Bu ağaçlardan yaklaşık 300 tanesinin Projenin inşaat faaliyetleri sırasında kesilmesi beklenmektedir. Arazinin kalan kısmı ikinci kullanıcı tarafından artık kullanılmamaktadır. 0,62 ha alan Ocak 2018 tarihinde yapılan saha ziyaretinden itibaren boş durumdadır.
- Rüzgâr türbinlerinin 5 km çapı içerisinde bulunan yerleşim yerlerinin hepsinde (Çınardibi, Dernekli, Cumalı, Dereköy, Gökyaka, Yeşilköy, Dağtekte, Helvacı, Karakızlar, Karaot ve Ormanköy), gelir kaynağı olarak arıcılık yapıldığı belirlenmiştir. Arıcılık yapan hanelerin sayısı her yerleşim yerine göre farklılık göstermektedir. Dereköy ve Dağtekte bu yerleşimlerin başında gelmektedir. Bu köylerde arıcılık faaliyetlerinde bulunan hane sayısı diğerlerine kıyasla daha yüksektir. Dereköy'de kayıtlı arıcılık yapanların sayısı (25'in üzerinde kovani bulunan) 48 iken Dağtekte'de bu sayı 13'tür (Çınardibi ve Gökyaka'da arıcılık yapan kayıtlı hane bulunmamaktadır). İnşaat aşamasında oluşacak tozun en aza indirilmesi, arıcılık faaliyetleri üzerindeki muhtemel etkilerden kaçınmak veya bu etkileri en aza indirmek için büyük önem arz etmektedir. Yerel halkın bildirdiği üzere, Lisans Alanı içerisinde bir dereceye kadar otlatma ve avlanma faaliyetleri de yapılmaktadır. Muhtemel etkileri en aza indirmek için halkla yapılacak istişareler Bölüm 5'te tanımlanmaktadır.

- Proje Lisans Alanı içerisinde olduğu belirlenmiş olan birkaç mesken (Marmariç Permakültür Köyü'nde 8 hane) bulunmaktadır. Ayrıca, tarımsal faaliyetlerde geçici olarak kullanılan bir kulübe de, Proje tarafından kullanılacak olan kayıtlı orman arazisi üzerinde bulunmaktadır. Projenin, bu binaların kullanıcıları/sakinleri üzerindeki çevresel ve sosyal etkileri (gürültü, gölge kırışması ve elektromanyetik etkileşim, vb.) yürürlükteki uluslararası kılavuz ilkeleri doğrultusunda, ÇSED çalışmaları kapsamında değerlendirilmiştir. Gereken yerlerde etki azaltma önlemleri geliştirilmiştir. Türkiye'deki yenilenebilir enerji projelerinin kümülatif etkileri, yerel halk ve STKlar tarafından ortaya konmuş ve ÇSED çalışmaları kapsamında esaslı bir şekilde değerlendirilmesi gereken önemli bir konudur. Mersinli RES Projesi'nin kümülatif etkilerinin ayrıntılı değerlendirilmesi ihtiyacı, Projeye açılmış olan davanın dilekçesinin de konusunu oluşturmaktadır. Dolayısıyla, Mersinli RES Projesi için, ÇSED çalışmaları kapsamında, ulaşım yolları da dâhil olmak üzere Projenin birimlerini kapsayan ve alandaki kümülatif etkilere katkıda bulunabilecek diğer mevcut ve mantıken öngörülebilir projeleri ele alan ayrıntılı bir Kümülatif Etki Değerlendirmesi (KED) yapılmıştır. Ayrıca, Karaburun ve Çeşme yarımadalarında (İzmir ilinin önemli turistik alanları) yoğunlaşan RES projelerinin, Mersinli RES Lisans Alanının batı-kuzeybatısında, yaklaşık 80-100 km uzaklıkta yer aldığına da dikkat çekmek gerekir. Diğer yandan, seçilen Kümülatif Etki Alanı (Boz Dağlar ÖDA ile Spil Dağı ÖDA ve Nif Dağı ÖDA olmak üzere diğer bitişik ÖDAlar) içerisinde başka RES projeleri de (2015 yılından beri faaliyette olan 33 MW Fuat RES; 2016 yılından beri faaliyette olan 3 MW Karabel RES; 2015 yılından beri faaliyette olan 9,2 MW Ege RES) bulunmaktadır. Kurulu kapasite ve türbin sayısı açısından Mersinli RES projesi, seçilen Kümülatif Etki Alanındaki en büyük proje olacaktır.

Yerel kapsamda belirlenmiş olan önemli çevresel ve sosyal konular ve Projenin doğası ve ölçeği ele alındığında, Mersinli RES Projesi için yürütülen ÇSED mevcut durum koşullarını belirleyerek aşağıdaki konular için muhtemel etkileri değerlendirmiştir:

- Arazi Kullanımı, Toprak ve Jeoloji,
- Gürültü
- Hava Kalitesi ve Sera Gazı Emisyonları
- Su ve Atıksu
- Atıklar
- Biyoçeşitlilik
- Görsel Etkiler
- Sosyoekonomik etkiler
- İş Sağlığı ve Güvenliği
- Halk Sağlığı ve Güvenliği ve trafik etkileri
- Kültürel Miras
- Kümülatif Etkiler

ÇSED çalışması, UFKların, Proje tanımı, alternatif analizi, mevcut durum özelliklerin belirlenmesi ve etki değerlendirmesi ve yönetimi konularındaki koşullarını karşılayacak şekilde yapılandırılmıştır. Çalışmalar aynı zamanda mevcut ÇED Raporu'nda bulunan Proje taahhütlerini de dikkate almıştır.

ÇSED bileşenleri aşağıdakileridir:

- Çevresel ve Sosyal Etki Değerlendirmesi (ÇSED) Raporu ve Çevresel ve Sosyal Yönetim ve İzleme Planı (ÇSYİP) ve
- Ulusal ÇED (Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından 18 Temmuz 2016 tarihli ÇED Olumlu Kararı ile onaylanmıştır)
- Çevresel ve Sosyal Yönetim Planları:
 - Yüklenici Yönetim Planı
 - Erozyon Kontrolü, Toprak ve Hafriyat Yönetim Planı
 - Gürültü Yönetim Planı

- Hava Kalitesi Yönetim Planı
- Atık Yönetimi Planı
- Rastlantısal Buluntul Prosedürü
- Teknik Olmayan Özet (TOÖ)
- Paydaş Katılım Planı (PKP) ve Şikâyet Prosedürü
- Geçim Kaynaklarının Yeniden Yapılandırılması ve Tazmin Çerçevesi (GKYTÇ)
- Çevresel ve Sosyal Eylem Planı (ÇSEP).

ÇSED çalışmaları kapsamında paylaşılacak olan daha pek çok ilave plan ve çerçeve bulunmaktadır. Bu belgeler ÇSED Raporu, Bölüm 19'da listelenmektedir.

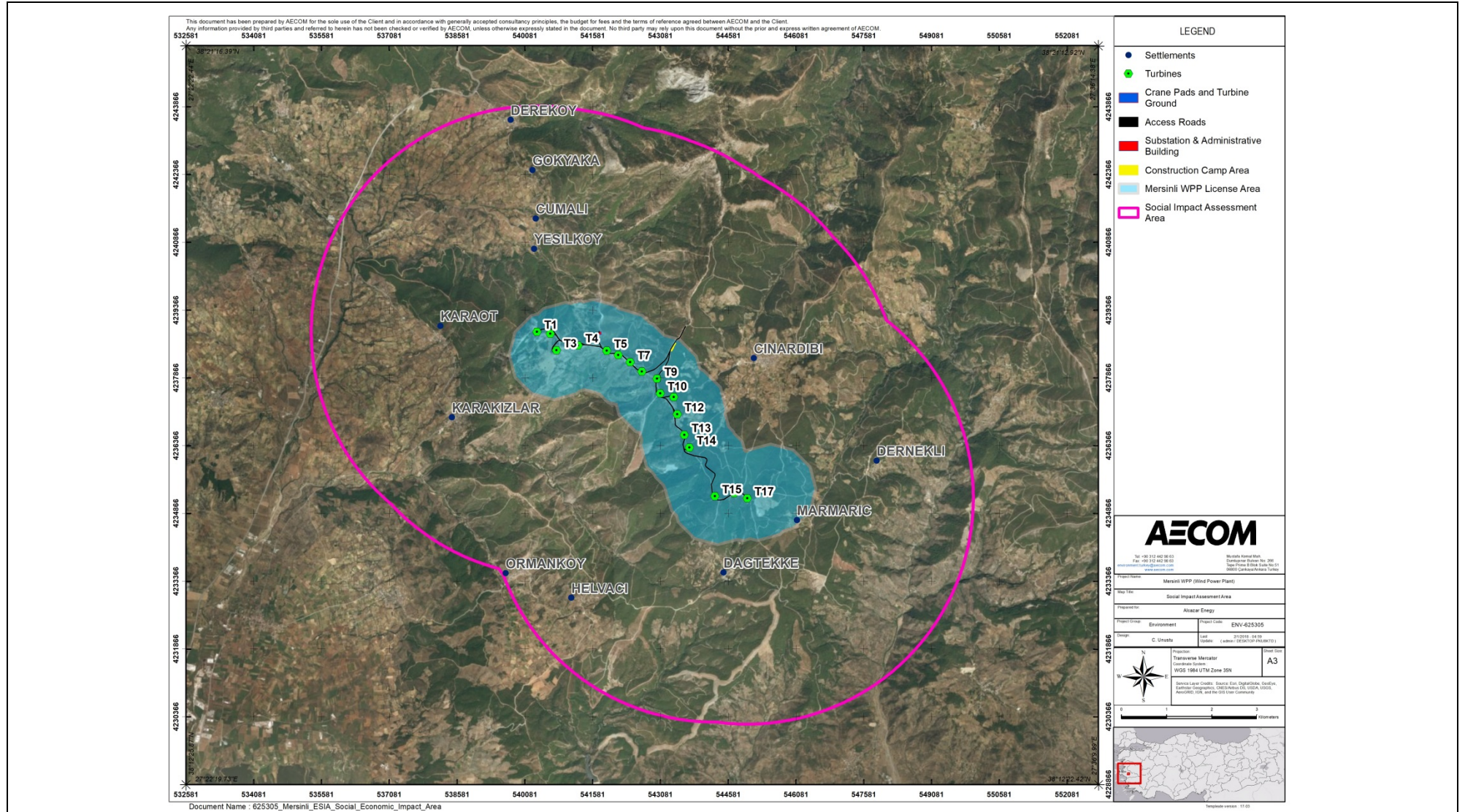
1.3 Sosyal Etki Değerlendirmesi

Mersinli RES Projesi kapsamındaki sosyal mevcut durum ve etki değerlendirme çalışmaları Projenin ÇSED sürecinde yapılmıştır. Bu bağlamda, Projenin doğası ve büyüklüğünün yanı sıra türbinlerin en yakın yerleşim yerine mesafelerine göre ve Projenin yerel kaynaklar ve alıcılar üzerindeki muhtemel sosyal ve ekonomik etkileri de göz önünde bulundurularak 5 km yarıçapta bir Sosyal Çalışma Alanı belirlenmiştir. Projenin ana bileşenlerini ve yakındaki yerleşim yerlerini gösterir Sosyal Çalışma Alanı haritası aşağıda Şekil 1.3-1'te verilmektedir. 5 km yarıçap içerisinde bulunan yerleşim yerleri hakkında bilgiler Tablo 1.3-1'de sunulmaktadır. ÇSED kapsamında yapılan istişarelerin bir özeti, bu PKP Bölüm 3'te sunulmaktadır.

Tablo 1.3-1. Proje Türbinlerine En Yakın Yerleşimler

Yerleşim yeri	İlçe	Yerleşim Yeri En yakın Türbin (WTG)	Yerleşimin En Yakın Türbine Olan Mesafesi (km)	Yerleşimin Türbine göre Yönü	Nüfusu (TÜİK, 2016)
Dernekli Mahallesi Mersinli Mevkii (Marmariç Eko. Yaşam)	Bayındır	WTG 17	1,0	Güneydoğu	14*
Dağtekk mahallesi	Torbalı	WTG 16	1,6	Güney	169
Yeşilköy mahallesi	Kemalpaşa	WTG 01	1,9	Kuzey	167
Çınardibi mahallesi	Bayındır	WTG 11	1,9	Kuzeydoğu	822
Cumalı mahallesi	Kemalpaşa	WTG 01	2,1	Kuzey	212
Karaot mahallesi	Torbalı	WTG 01	2,1	Batı	282
Karakızlar mahallesi	Torbalı	WTG 03	2,5	Güneybatı	395
Dernekli mahallesi	Bayındır	WTG 17	2,8	Kuzeydoğu	166

***Marmariç Köyü'nde yaşayanlarla yapılan görüşmeler sonucunda elde edilen bilgilere dayanmaktadır, Eylül 2017.*

2. Paydaş Katılımının Mevzuat Gereklilikleri

Bu PKP'de belirlenen ve Projenin uygulanmasını desteklemek için yapılacak olan halkın katılımı faaliyetleri aşağıdaki koşullarla uyumluluk arz edecektir:

- İlgili ulusal mevzuat;
- Uluslararası Finans Kuruluşları tarafından oluşturulan ilkeler, özellikle de EBRD'nin Çevresel ve Sosyal Politikası (2014) ve IFC'nin Çevresel ve Sosyal Sürdürülebilirlik ile ilgili Performans Standartları (2012);
- Ekvator Prensipleri III (2013) ve
- Halkın Katılımı ile ilgili Uluslararası Sözleşmeler, özellikle de Birleşmiş Milletler Avrupa Ekonomik Komisyonu (BM-AEK) Aarhus Sözleşmesi² (EBRD bu Sözleşmedeki yaklaşımı desteklemektedir; Türkiye henüz bu sözleşmeye taraf olmamıştır).

İlgili Türk mevzuatı ile belirli EBRD ve IFC politikası gereklilikleri ve standartları hakkında ayrıntılı bilgi aşağıdaki bölümlerde verilmektedir.

2.1 Ulusal Gereklilikler

Yürürlükteki ulusal Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) Yönetmeliği (25 Kasım 2014 tarih ve 29186 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmış) kapsamında, bilgi paylaşımı ve paydaş katılımı ile ilgili pek çok atıfta bulunmaktadır.

Kamu kuruluşu olan paydaşların ÇED sürecine katılımı ile ilgili olarak, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı (ÇŞB) tarafından ÇED sürecinin kapsamının belirlenmesi aşamasında bir Kapsam Belirleme, Gözden Geçirme ve Değerlendirme Komisyonu ("Komisyon") kurulur. Bu komisyon ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının (projenin kapsamına ve tipine bağlı olarak şayet gerekli görülürse üniversiteler, ilgili araştırma kuruluşlarının temsilcileri, uzmanlar, meslek odaları, sendikalar, dernekler ve sivil toplum kuruluşlarından komisyonda yer almaları istenebilir) temsilcilerinden oluşur. Komisyon üyeleri ilgili ÇED dokümantasyonunu süreç boyunca (örneğin ÇED Başvuru Dosyası, ÇED Raporu) gözden geçirir ve kapsam belirleme, gözden geçirme ve değerlendirme aşamalarında resmi görüşlerini yazılı olarak sunarlar. Buna uygun olarak, bu komisyonun kurulması, bir proje ile ilişkili merkezi ve yerel kamu kuruluşlarının kapsam belirleme aşamasından başlayarak nihai ÇED kararı aşamasına kadar, gözden geçirme ve değerlendirme aşamaları da dâhil olmak üzere ÇED sürecine dâhil olmalarını ve katkıda bulunmalarını sağlar.

Kamunun sürece katılımı ile ilgili olarak, ÇED yönetmeliğinin 9. Maddesinin 1. bendi uyarınca, proje sahibinin, projeden en çok etkilenen halkın kolayca erişebileceği bir yerde bir Halkın Katılımı Toplantısı (HKT) düzenlenmesi yasal bir yükümlülüktür. Bu toplantı Çevre ve Şehircilik Bakanlığı (ÇŞB) ile mutabık kalmak suretiyle belirlenecek bir tarihte yapılır. Toplantının amacı, projeden etkilenen halkı yatırımla ilgili olarak bilgilendirmek ve projeye ilişkin görüşlerini ve yorumlarını almaktır.

Halkın Katılımı Toplantısına Çevre ve Şehircilik İl Müdürü veya İl Müdürü tarafından görevlendirilen bir memur başkanlık yapar. Toplantı sırasında yetkin bir ÇED Danışmanı tarafından katılımcılara kısa ve anlaşılır bir sunum yapılır. Katılımcıların görüşleri alınır ve katılımcıların sorularının ve endişelerinin yanıtlanması için gerekli açıklamalar yapılır. Halk tarafından ileri sürülen konular ÇED raporunda dikkate alınmak ve yanıtlanmak üzere resmi toplantı tutanaklarıyla belgelenir. Toplantının resmi tutanaklarının kopyaları Valilik ve Bakanlık tarafından saklanır. Bu mekanizma vasıtasıyla, Halkın Katılım Toplantısı tüm ilgili tarafların katılımı ve Proje hakkındaki görüşlerini, endişelerini ve sorularını sunmaları için açık bir platform oluşturmaktadır.

Buna ek olarak, ÇED Yönetmeliğinin aynı maddesinin 2. bendi, halkın katılımını artırmak amacıyla proje sahibi tarafından anket, seminer, atölye gibi faaliyetler yürütülebileceğini belirtir.

² Birleşmiş Milletler Avrupa Ekonomik Komisyonu (BM-AEK) Çevresel Konularda Bilgiye Erişim, Karar Alma Sürecine Halkın Katılımı ve Yargıya Başvuru Sözleşmesi.

Ulusal ÇED Yönetmeliği kapsam belirlemeden başlayarak birçok aşamada bilgi paylaşımı ve paydaş katılımını güvence altına almaktadır. Kapsam belirleme aşamasında, ÇŞB ve ilgili İl Müdürlüğü/Müdürlükleri, uygun iletişim araçları (örneğin, ilanlar, ilan panoları, internet vs.) kullanmak suretiyle Proje için ÇED başvurusunda bulunulduğunu, ÇED sürecinin başlamış olduğunu, Proje hakkındaki görüş ve önerilerin ÇED sürecinin tamamlanma aşamasına kadar Valilik veya ÇŞB'ye sunulabileceğini halka duyurur.

Halkın Katılımı Toplantısından sonra, ÇŞB, Özel bir ÇED Raporu Formatı hazırlar. Bu süreçte, ÇŞB, Komisyonun (resmi görüş olarak sunulan) ve halkın (Halkın Katılım Toplantıları kanalıyla alınan) görüş ve önerilerini dikkate alır. Sonrasında, ÇED Raporu, bu Özel Formata göre hazırlanır.

ÇED Raporu incelenmek üzere ÇŞB'ye sunulduktan sonra, ÇŞB ve ilgili Valilik(ler), Komisyonun gözden geçirme sürecinin başladığını halka ilan eder. Bu ilan için uygun iletişim araçları (örneğin ilanlar, ilan panoları, internet vb.) kullanılır. Komisyonun inceleme sürecine paralel olarak, Taslak ÇED Raporu halkın görüşü için paylaşılır. İlan tarihinden başlayarak raporun sonuçlanmasına kadar, Gözden Geçirme ve Değerlendirme Toplantısı/Toplantıları süresince paydaşlar Taslak ÇED Raporunu gözden geçirebilirler ve görüşlerini ve yorumlarını ÇŞB veya Valiliğe veya Valiliklere (ÇŞB İl Müdürlükleri kanalıyla) ibraz edebilirler. Bu yorumlar Projenin gözden geçirilmesi ve değerlendirilmesi sırasında Komisyon üyeleri tarafında dikkate alınır. ÇED Danışmanı da ÇED raporunda bulunan ilgili görüş ve yorumları yanıtlar. Ayrıca, ÇŞB'nin Ankara'da bulunan merkezinde, Komisyon üyelerinin mutlak çoğunluğunun katılımıyla bir Gözden Geçirme ve Değerlendirme Komisyonu Toplantısı yapılır. Bu toplantıda Komisyon üyelerinin soruları ve yorumları yanıtlanır ve/veya tartışılır ve ÇED raporunun sonuçlandırılması için Komisyon üyelerinin görüşleri alınır (yazılı olarak). Daha sonra Komisyon üyeleri tarafından temsil edilen kamu kesimi paydaşları dikkate alınarak Rapor sonuçlandırılır ve Nihai Taslak ÇED Raporu halkın nihai olarak bilgilendirilmesi için ÇŞB'ye sunulur.

Böylece, ÇED Raporunun Nihai Taslağı, ÇŞB ve ilgili Valilik(ler) tarafından 10 takvim günü süresince ilan panolarında ve ÇŞB'nin internet sitesinde ilan edilir. Bu bağlamda, halktan alınan herhangi bir görüş veya yorum karar alma sürecinde ÇŞB tarafından dikkate alınır. Halktan alınan yorumlara bağlı olarak, ÇŞB eksiklerin tamamlanmasını, ek çalışmaların yapılmasını veya Komisyonun yeniden toplanmasını talep edebilir. Son olarak, ÇŞB, Danışmanın, Nihai ÇED Raporunu, raporun ve eklerinin proje sahibinin taahhüdü altında olduğunu belirten bir beyan ile birlikte sunmasını şart koşabilir. Komisyonun değerlendirmelerini ve halkın görüşlerini alan ÇŞB, proje ile ilgili olarak "ÇED Olumlu" veya "ÇED Olumsuz" kararını verir. En son aşamada, ÇŞB'nin kararı da uygun araçlar kullanılarak halka açıklanır.

2.2 Uluslararası Gereklilikler

2.2.1 EBRD Performans Koşulları

EBRD'nin performans koşulları, çevreyi kamu malı olarak tanımlayarak paydaş katılımını, iyi iş uygulamaları ve kurumsal vatandaşlığın vazgeçilmez bir unsuru ve projelerin kalitesinin yükseltilmesi için bir yol şeklinde ele alan BM-AEK Aarhus Sözleşmesinin yaklaşımı ile bağdaşmaktadır.

Ayrıca, EBRD, desteklediği projelerin, Aarhus Sözleşmesi amaç ve hedeflerine uygun olmasını talep etmektedir. Bu Sözleşme çevresel konularda bilgiye erişim, karar alma sürecinde halkın katılımı ve yargıya başvuru haklarını ve dolayısıyla da insanların sağlıklı bir çevreye sahip olma haklarının korunmasını temin etmektedir.

Bu kapsamda, Proje Şirketi, EBRD Performans Koşulları 1 ve 10 altında ana hatlarıyla açıklandığı şekilde EBRD'nin bilgi paylaşımı ve paydaş katılımı koşullarına bağlı kalacaktır.

PK1:

- PK10'a uygun olarak paydaşları belirleyerek onlarla iletişime geçme;
- Paydaş geribildirimlerinin, yerel halkın veya ilgili idarelerin incelemelerinin izlenmesini içeren dinamik bir performans izleme ve değerlendirme süreci ve
- Proje uygulaması esnasında paydaş katılımı ile ilgili EBRD'ye düzenli olarak raporlama yapılması.

PK10:

- Projenin etkilenen ya da etkilenebilecek olan insanların veya toplulukların yanı sıra diğer ilgili tarafların belirlenmesi;
- Paydaşların kendilerini muhtemel olarak etkileyebilecek çevresel ve sosyal konularda düzgün şekilde katılım göstermesinin sağlanması ve bunu da anlamlı istişare ve bilgi paylaşımı vasıtasıyla gerçekleştirilmesi ve
- Projenin etki alanında yaşayan hassas grupların belirlenmesine özel bir önem gösterilmesi; bu grupların gelir kaynakları ya da refahlarının proje faaliyetlerinden etkilenip etkilenmediğini anlamak için yapılır.

Buna ek olarak, EBRD projeleri için etkin katılımın önemli çalışma esasları aşağıdaki şekilde özetlenmektedir:

- Rahatlıkla anlaşılabilir ve hedef paydaş grubunun (gruplarının) ihtiyaçlarına uygun hale getirilmiş bir biçim ve dilde anlamlı bilgi temin etme;
- İstişare ve karar alma öncesinde bilgi temin etme;
- Paydaşlar için erişmesi kolay ve kültürel olarak uygun şekillerde ve yerlerde bilgi temin etme;
- Yerel gelenek ve görenek, dil, zaman dilimi ve karar alma süreçlerine saygı duyma;
- Her iki tarafa da görüş ve bilgi alışverişi, birbirini dinleme ve sorunlarının duyulması ve dikkate alınması için imkân veren iki yönlü diyalog sağlama;
- Yaş, kadın ve erkek, hassaslık ve/veya azınlık gruplar da dâhil olmak üzere görüşlerin temsil edilmesini kapsama;
- Gözdağı ya da baskı ya da teşvik olmayan süreçlerden geçme;
- Halkın endişelerine, önerilerine ve şikâyetlerine karşılık vermek için temiz mekanizmalar kullanma ve
- Uygun ve makul olan yerlerde, proje veya program tasarımına geri bildirimleri dâhil etme ve paydaşlara bildirimde bulunma.

2.2.2 IFC Performans Standartları

IFC veya IFC standartlarını benimsemiş diğer finans kurumları tarafından finanse edilen bir projede, proje süresince IFC Performans Standartları'na (PS) uyulmalıdır. IFC'nin PSleri arasında, PS1³, özellikle paydaş katılımı ile ilgili olup aşağıdaki hususlara verilen önemi ortaya koymaktadır: (i) Projelerin sosyal ve çevresel etki, risk ve fırsatlarını belirlemek için kapsamlı bir değerlendirme yapmanın, (ii) projeye ilişkili bilgileri kamuoyuna açıklayarak ve yerel toplulukları doğrudan etkileyen konularda onlara danışarak etkili katılım sağlamanın, (iii) Proje süresince sosyal ve çevresel performansı yönetme. Bu standardın hedefleri aşağıdaki gibidir⁴:

- Projenin Etki Alanında projenin hem olumsuz hem de faydalı sosyal ve çevresel etkilerini belirleme ve değerlendirme;
- İşçiler, etkilenen topluluklar ve çevre üzerindeki olumsuz etkilerden kaçınma ya da kaçınılamıyorsa, bu etkileri en aza indirme, azaltma veya telafi etme;
- Etkilenen toplulukların, kendilerini muhtemelen etkileyebilecek olan konular ile ilgili düzgün bir şekilde katılımını sağlamak ve
- Yönetim sistemlerinin etkili kullanımı yoluyla şirketleri sosyal ve çevresel performanslarını arttırmaya teşvik etmek.

2.2.3 Ekvator Prensipleri III

Prensip 5 (Paydaş Katılımı) altında, Ekvator Prensipleri III, tüm A Kategorisi ve B Kategorisi Projelerinin devam eden bir süreç olarak yapılandırılmış ve kültürel açıdan uygun bir şekilde etkilenen halkla ve ilgili durumlarda diğer paydaşlarla etkin bir Paydaş katılımı sergilemesini gerektirmektedir. Etkilenen halk üzerinde muhtemel

³ Performans Standardı 1 belirgin bir şekilde bu konuyla alakalıdır, çünkü halkın katılımı, bilgi paylaşımı ve istişare için gerekli olan koşulları açıkça belirtir. Bu koşullar, bu PKP'nin ilgilendiği ana konudur.

⁴ IFC Performans Standartları, Ocak 2012.

önemli olumsuz etkilere sahip olan Projeler için, müşteri Bilgilendirilmiş bir Danışmanlık ve Katılım süreci yürütülmesini talep etmektedir.

Prensip 6 (Şikâyet Mekanizması) ayrıca tüm A Kategorisi ve uygunsa B Kategorisindeki Projeler için ÇSYS kapsamında Projenin çevresel ve sosyal performansı ile ilgili endişe ve şikâyetlerin alınması ve bunların giderilmesi için tasarlanmış olan bir şikâyet mekanizması oluşturulmasını da gerektirmektedir. Şikâyet mekanizmasının Projenin risk ve etkilerine göre orantılı olması ve öncelikli kullanıcı olarak etkilenen halkı hedeflemesi gerekmektedir. Şikâyet mekanizması kültürel anlamda uygun, anlaşılır ve hızlı ve şeffaf bir yol izleyerek endişeleri derhal çözmeye çalışacaktır. Şikâyet mekanizması ücretsiz bir şekilde kolayca ulaşılabilir olacak ve konuyu ya da endişeyi oluşturan tarafa herhangi bir ceza kesilmeyecektir. Mekanizma yargı ya da idari yollara erişimi engellemeyecektir. Müşteri, Paydaş Katılımı sürecinde mekanizma ile ilgili olarak Etkilenen Halkı bilgilendirecektir.

Raporlama ve şeffaflık ile ilgili olarak ise, Prensip 10, müşterinin, tüm A Kategorisindeki ve uygunsa B Kategorisindeki Projeler için ÇSED'in bir özetinin internette ulaşılabilir ve erişilebilir olarak bulunmasını sağlamasını gerektirmektedir.

3. Geçmiş Paydaş Katılımı Faaliyetlerinin Özeti

Bugüne kadar (Şubat 2018 itibariyle) gerçekleştirilmiş olan paydaş katılımı faaliyetleri önceki ulusal ÇED süreci kapsamında yürütülen faaliyetleri (yani Çınardibi mahallesinde yapılan halkın katılımı toplantısı, resmi paydaşlarla yapılan yazışmalar ve toplantılar) ve ÇSED süreci kapsamında yürütülen faaliyetleri (yani Cumalı mahallesinde yapılan halkla istişare toplantısı, Marmariç Permakültür Köyü halkı ile yapılan toplantılar, önemli bilgilendiriciler ve projeden etkilenen kişilerle yapılan düzenli istişareler) kapsamaktadır. Şubat 2018'e kadar yapılan önemli faaliyetlerin bir özeti Tablo 3-1'de sunulurken, bu konuyla ilgili bilgiler EK A'da verilmektedir.

Tablo 3-1. Bugüne Kadar Yürütülen Paydaş Katılım Faaliyetlerinin Özeti (Şubat 2018 itibariyle)

Süreç	Faaliyet Türü	İstişarede Bulunulan Paydaşlar	Tarih	Katılımcı Sayısı (toplantı durumunda)	Önemli Kaygı / Soru / Sorunlar	Projenin Yanıtı / Yorumlar
Ulusal ÇED Süreci	Halkın Katılımı Toplantısı	Çınardibi mahallesi	24 Ağustos 2015	10	Ulusal ÇED Raporu, bu toplantı esnasında katılımcıların sorduğu soruların Proje Sahibi tarafından yanıtlandığını belirtmiştir.	Ulusal ÇED Raporu, Proje Sahibinin saha seçiminin gerekçesi, Projenin önemi ve Projeye duyulan ihtiyaç ve Projenin bir sonraki kademelerinde uyulacak prosedürler ile ilgili bilgi verdiğini belirtmiştir.
	Resmi İdarelerle Yazışmalar	<ul style="list-style-type: none"> • Çevre ve Şehircilik Bakanlığı • Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı • Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı • Kültür ve Turizm Bakanlığı • İzmir Valiliği, Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü • Orman ve Su İşleri Bakanlığı, Orman Genel Müdürlüğü, İzmir Bölge Müdürlüğü • İzmir Büyükşehir Belediyesi • Bayındır Belediyesi • Kemalpaşa Belediyesi • Torbalı Belediyesi • Kültür ve Turizm Bakanlığı • Orman ve Su İşleri Bakanlığı • Milli Savunma Bakanlığı • İzmir Valiliği, Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü 	2014-2015		Resmi kurum ve kuruluşların yürürlükteki mevzuatlarına uygunluk için çevresel ve sosyal önlemler/taahhütler (bakınız ulusal ÇED Raporu Bölüm 2 ve 5-18 arası ekleri)	Proje Şirketi, ulusal ÇED Raporunun ilgili bölümlerinde, ilgili kurumların görüş bildiren yazılarında belirttikleri koşulları karşılayacağı taahhüdünde bulunmuştur.
ÇSED Süreci	Cumalı mahallesindeki Halkın Katılımı ve Bilgilendirilmesi Toplantısı	Yerel halk (Cumalı ve Yeşilköy)	4 Ekim 2017	32	<ul style="list-style-type: none"> • Projenin yerel halka faydaları (örneğin istihdam imkânları, altyapı iyileştirmeleri, vb.) • Türbin ve ulaşım yollarının konumu • Muhtemel çevresel etkiler (gürültü, toz) • Trafikten kaynaklı etkiler • Ulaşım kısıtlamaları 	<ul style="list-style-type: none"> • Projenin muhtemel çevresel ve sosyal etkileri ve faydaları katılımcılara anlatılmıştır • Tüm yorumlar ve öneriler dikkate alınmıştır.
	Yerel halkla yapılan toplantılar	Marmariç Permakültür Köyü	13 Temmuz 2017 28 Temmuz 2017	7	<ul style="list-style-type: none"> • Proje Tasarımı • Lisans alanında gelecekteki arazi kullanım sınırlamaları ve Talep Sahiplerinin lisans alanından arazi/mülk taleplerinin hariç 	<ul style="list-style-type: none"> • Proje Şirketi uygun idari ve teknik süreçler doğrultusunda halkın endişelerini ortaya koymayı taahhüt etmiştir. Aşağıdaki önlemlerin alınacağı taahhüdü verilmiş ve halk, yapılan toplantılarda ve yazılı olarak

Süreç	Faaliyet Türü	İstişarede Bulunulan Paydaşlar	Tarih	Katılımcı Sayısı (toplantı durumunda)	Önemli Kaygı / Soru / Sorunlar	Projenin Yanıtı / Yorumlar
			3 Ekim 2017 7 Şubat 2018		<p>tutulması</p> <ul style="list-style-type: none"> • Projenin genişletilme ihtimali / kapasite artırımı • Proje karşı açılan dava, Arazi edinimi ve geçim kaynaklarına etkisi • Görsel etkiler • Gürültü etkileri • Gölge kırışması • Elektromanyetik etki standartlarında muhtemel değişiklikler • Halk sağlığı ve güvenliği konuları ve trafiğin etkileri • Sosyoekonomik etkiler • Ağaç kesme ve biyolojik çeşitlilik üzerindeki etkiler • Kümülatif etkiler • Paydaş katılımı ve etkilenen halkla devam eden istişare ihtiyacı • İnşaat ve işletme aşamalarında çevresel ve sosyal etkilerin izlenmesi 	<p>bu önlemler ile ilgili bilgilendirilmiştir. Bunlar:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Halkın tarımsal faaliyetlerinin, gerekli görülen yerlerde ilgili resmi kuruluşlarla işbirliği içerisinde olan Projeden etkilenmemesinin (Lisans Alanı içerisinde bulunan parsellerde) sağlanması - Herhangi bir ağaç kesme faaliyeti ile ilgili halkın bilgilendirilmesi - Halkın tüm izleme faaliyetleri ve sonuçları ile ilgili bilgilendirilmesi, • Mevcut Proje tasarımı ile ilgili bilgilendirilme yapılmış ve muhtemel çevresel ve sosyal etkiler, alınacak etki azaltma önlemleri ve Projenin faydaları halka anlatılmıştır • Toplantıda ilgili etki azaltma önlemlerine de değinilmiş ve önerilen önlemlerle ilgili görüşler kaydedilmiştir. Önerilen etki azaltma önlemleri aşağıda listelenmiştir: - Biyoçeşitlilik Eylem Planının hazırlanması - Orman Müdürlükleri ile Yeniden Ağaçlandırma Protokolü imzalaması - Yeniden Ağaçlandırma Programının uygulanması - Gürültüye hassas alıcı ortamlara yakın şantiyelerde gerçekleşen inşaat faaliyetlerinin sadece gündüz gerçekleştirilmesi - Gürültünün kabul edilemez seviyeye gelmesini önlemek için rüzgâr şiddeti açısından türbin operasyonunun optimize hale getirilmesi - Gürültü Yönetim Planının uygulanması - Kurulacak şikâyet mekanizması yoluyla alınan şikâyet ve öneriler ışığında bir Paydaş Katılım Planının

Süreç	Faaliyet Türü	İstişarede Bulunulan Paydaşlar	Tarih	Katılımcı Sayısı (toplantı durumunda)	Önemli Kaygı / Soru / Sorunlar	Projenin Yanıtı / Yorumlar
						uygulanması - Yönetmelik sınırlarına ve Proje standartlarına uygunluğu doğrulamak için bir gürültü izleme programı yürütülmesi - Yeraltı kablo sistemi kullanılması.
	Kilit Bilgilendiricilerle İstişare	Cumalı, Çınardibi, Dağtekk, Dernekli, Dereköy, Gökyaka, Helvacı, Karakızlar, Karaot, Ormanköy ve Yeşilköy mahallelerinin muhtarları	Ekim 2017	Uygulanabilir değil	<ul style="list-style-type: none"> Proje tasarımı Projenin muhtemel çevresel ve sosyal etkileri ve faydaları 	<ul style="list-style-type: none"> Projenin muhtemel çevresel ve sosyal etkileri ve faydaları muhtarlara anlatılmıştır Mahallelerin mevcut sosyoekonomik koşulları ile ilgili bilgi alınmıştır
	Projeden Etkilenen Kişilerle İstişare (Orman Arazisi kullanıcıları)	Türbinlerin konumlarına ve yakınlarına karşılık gelen kayıtlı orman arazilerini başta kiraz üretimi olmak üzere tarımsal amaçlı kullanan kişiler	3 Ekim 2017 20-22 Aralık 2017	2 (277/1 ve 277/2 no.lu kayıtlı orman parsellerinin kullanıcıları)	<ul style="list-style-type: none"> Projenin etkilenen orman parselleri üzerinde gelir elde edilen mevcut faaliyetler üzerindeki etkileri Bu arazilerin gayri resmi kullanıcılarının tazminat için uygunluğu 	<ul style="list-style-type: none"> Arazilerin gerçek kullanıcıları belirlenerek bu kullanıcılarla muhtemel geçim kaynağı geri kazanma stratejileri görüşülmüştür
	Resmi İdarelerle İstişare	İzmir Milli Emlak Genel Müdürlüğü Kemalpaşa Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bölge Müdürlüğü Bayındır İlçe Tarım Müdürlüğü Bayındır Orman İşletme Şefliği	20-22 Aralık 2017	Uygulanabilir değil	<ul style="list-style-type: none"> Etkilenen arazilerin yasal durumu Bölgedeki mevcut tarıma dayalı sosyoekonomik faaliyetler Projenin muhtemel sosyal etkileri ve faydaları 	<ul style="list-style-type: none"> Etkilenen arazilerin yasal durumu ile ilgili bilgiler anlaşılmıştır. Mevcut durum sosyoekonomik bilgileri alınmıştır. Projenin muhtemel sosyal etkileri ve faydaları Müdürlere açıklanmıştır.
	STKlar	İzmir Arı Yetiştiricileri Birliği (Ziraat Yüksek Mühendisi)	22 Aralık 2017	1	<ul style="list-style-type: none"> Projenin arı yetiştiriciliği faaliyetleri üzerindeki muhtemel etkileri Arı yetiştiricilerine sağlanabilecek öngörülen geçim kaynağı stratejileri 	<ul style="list-style-type: none"> Projenin arı yetiştiriciliği faaliyetleri üzerindeki muhtemel etkileri yetkili mühendis ile görülmüştür. İlgili etki azaltma önlemleri yetkili mühendis tarafından da açıklanmıştır. Toplantıda, planlanan geçim kaynağı geri kazandırma stratejilerine değinilmiştir.
	Kilit Bilgilendiricilerle İstişare	Çınardibi ve Dağtekk Mahallelerinin Muhtarları	20 Aralık 2017	2	<ul style="list-style-type: none"> Proje tasarımı Projenin muhtemel çevresel ve sosyal etkileri ve faydaları 	<ul style="list-style-type: none"> Yerleşim yerlerinin mevcut durum sosyoekonomik koşulları ile ilgili bilgi alınmıştır.
Ulusal izin alma süreci	Yazışmalar, toplantılar	Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK) -Çevre ve Şehircilik Bakanlığı -Orman ve Su İşleri Bakanlığı, Orman Genel Müdürlüğü	2012-bugün arasında	Uygulanabilir değil	<ul style="list-style-type: none"> Ulusal mevzuata uygun şekilde lisans, izin ve onay süreçleri: <ul style="list-style-type: none"> Enerji Üretimi Lisansı RES için ÇED Olumlu 	<ul style="list-style-type: none"> Lisans 49 yıllık enerji üretimini kapsamaktadır. Proje Şirketi 5 Temmuz 2018 tarihinde mevcut türbin yerleşimi için revize bir lisans almıştır.

Süreç	Faaliyet Türü	İstişarede Bulunulan Paydaşlar	Tarih	Katılımcı Sayısı (toplantı durumunda)	Önemli Kaygı / Soru / Sorunlar	Projenin Yanıtı / Yorumlar
		-Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı -Kültür ve Turizm Bakanlığı (ilgili Bölgesel Koruma Kurulları) -Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı, Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü ve Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü; Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK) - RAPSİM -Türkiye Elektrik İletim A.Ş. -İzmir Büyükşehir Belediyesi -Bayındır Belediyesi -Kemalpaşa Belediyesi -Torbalı Belediyesi			Belgesi - ENH Bağlantı ve Sistem Kullanım Onayı - Orman İzni - İmar Planı Onayı - Sivil Havacılık/Radar Onayı - Tasarım Onayı - İnşaat Ruhsatı - İşyeri Açma ve Çalıştırma İzni - Atık Yönetimi Planı onayı	<ul style="list-style-type: none"> • 1 Kasım 2017 tarihinde güncel yerleşim için mevcut ÇED Olumlu Belgesinin geçerliliği için onay alınmıştır • Proje ilerledikçe (bağlantı anlaşması) ve santralin ön kabulü yapılmadan önce (sistem kullanımı anlaşması) ENH Bağlantı ve Sistem Kullanım Onayı imzalanacaktır • Yürürlükteki mevzuat uyarınca diğer izin ve onaylar Projenin ilgili aşamasının başlamasından önce alınacaktır. •

4. Paydaşların Tanımlanması

Uluslararası standartlarca yapılan tanımlara uygun olarak, PKP, Proje tarafından etkilenme ihtimali olan veya Proje ve etkileri ile ilgilenecek kişi, kurum veya grupları paydaş olarak nitelendirilmektedir. Paydaş tanımlamanın amacı; Projeden etkilenebilecek (doğrudan veya dolaylı olarak, pozitif veya negatif yönde) veya Projeden doğrudan etkilenmeyen, ancak Projeye ilgisi olan Proje paydaşlarının istişare amacıyla belirlenmesi ve önceliklendirilmesidir. Paydaşların tanımlanması süreci kapsamında, dezavantajlı veya hassas durumları sebebiyle Projenin farklı veya orantısız bir şekilde etkileyebileceği kişileri ve grupları belirlemek de ayrıca önem arz etmektedir.

ÇSED süreci kapsamında, Mersinli RES Projesi için hazırlanan PKP için önemli Proje paydaşları belirlenmiştir. Projeden etkilenen veya Projeye ilgisi olabileceği belirlenen paydaşlar Tablo 4-1'de sunulmaktadır.

Tablo 4-1. Paydaş Grupları ve Diğer Önemli Etkilenen Taraflar

Paydaş Grupları	Belirlenmiş Paydaşlar	Belirli İlgili/İlişki Özeti
Harici Paydaşlar		
Ulusal Devlet Kuruluşları	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı EPDK Türkiye Elektrik İletim A.Ş. (TEİAŞ) Orman ve Su İşleri Bakanlığı Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Kültür ve Turizm Bakanlığı Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı Milli Savunma Bakanlığı Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Kadastro Müdürlüğü? Yollar için Ulaştırma Bakanlığı?	Ulusal ve bölgesel kalkınma Politika oluşturma İzin alma Çalışanların korunması ve kamu güvenliği Yabancı işçilerle ilgili düzenlemeler Kültürel mirası koruma Arazi ile ilgili konular Ulaştırma ile ilgili konular
Yerel Resmi Kuruluşlar	İzmir Valiliği (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü; Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü; Kültür ve Turizm İl Müdürlüğü dâhil) Bayındır Kaymakamlığı Kemalpaşa Kaymakamlığı Torbalı Kaymakamlığı İzmir Orman Bölge Müdürlüğü İzmir Büyükşehir Belediyesi Bayındır Belediyesi Kemalpaşa Belediyesi Torbalı Belediyesi	Sosyal ve ekonomik kalkınma Çevre korunumu Çevresel etkilerin yönetilmesi (örneğin atıklar, atıksu) İzin alma
Sivil Toplum Kuruluşları (STKlar) – uluslararası, ulusal ve yerel	Doğa Derneği Türkiye Çevre Vakfı WWF Türkiye (Doğal Hayatı Koruma Vakfı) Türkiye Rüzgâr Enerjisi Birliği (TÜREB) Türk Mühendis ve Mimarlar Odası Birliği (TMMOB) İzmir Şubesi İzmir Arı Yetiştiricileri Birliği	Ulusal ve yerel çevresel etkiler ve ekonomik kalkınma
Yerel Halk / Sakinler	Çınardibi Mahallesi Cumalı Mahallesi Dağtekte Mahallesi Dereköy Mahallesi Dernekli Mahallesi Gökyaka Mahallesi Helvacı Mahallesi Karakızlar Mahallesi Karaot Mahallesi Marmariç Permakültür Köyü Ormanköy Mahallesi Yeşilköy Mahallesi	Gürültü, görsellik ve toz ile ilgili rahatsızlıklar ve diğer çevresel ve sosyal etkiler Gelir kaybı Arazi edinimi İstihdam

Paydaş Grupları	Belirlenmiş Paydaşlar	Belirli İlgili/İlişki Özeti
	Lisans Alanını tarım ve hayvancılık için kullanan yerel halk (ör: Lisans Alanı'nda arıcılık faaliyeti gösteren halk) Kadın dernekleri (Dereköy Kadınları Dayanışma Derneği) Etkilenen köylerdeki hassas gruplar (yani fakir, yalnız yaşayan kadın, engelli, çocuk, vb.).	
Yerel İşletmeler	Yerel Teşebbüsler	Güzergâh geliştirme İç yatırım
Diğer RESler	Fuat RES	Kümülatif etkilerin yönetimi
Kamu İktisadi Teşekkülleri	Türkiye Elektrik İletim A.Ş. (TEİAŞ)	Altyapı hizmetlerinin uygulanması Proje ElHsinin işletme ve bakımı
Üniversiteler	İzmir Ege Üniversitesi İzmir Dokuz Eylül Üniversitesi İzmir Ekonomi Üniversitesi	Teknik Danışmanlık
Yerel ve ulusal medya	Yerel / ulusal gazeteler, yerel televizyon kanalları, vb.	Halka Proje ile ilgili doğru bilgi aktarma Reklam Çalışmaları
Kredi Kurumları	Uluslararası finans kuruluşları (özel bankalar dâhil)	Projenin finansmanı
Dâhili Paydaşlar		
Şirket	Çalışanlar Yüklenici ve Altyükleniciler ve Çalışanları İşçi Sendikaları	Personel sayısının azaltılması, eğitim, iş sağlığı ve güvenliği, çalışan şikâyetleri Sözleşmelere eklenecek olan yerel istihdam imkânları ve yerel istihdam KPGleri
Şirket Hissedarları	Tüm hissedarlar dâhil Uluslararası Finans Kurumu (IFC)	Projenin Çevresel ve Sosyal Performansına İlişkin İtibarı İş büyümesi ve hisse senedi değeri

Önemli paydaşların iletişim bilgilerini içeren ayrıntılı bir liste EK B'de verilmektedir.

Listede bulunmayan ancak Proje ile ilgili bilgi sahibi olmak isteyen kuruluş veya gruplar Proje Şirketi ile iletişime geçerek (kamu için verilen iletişim bilgileri için bakınız Bölüm 11) kendi iletişim bilgilerini listeye ekleyebilirler. Bu PKP yaşayan bir doküman olup, Proje paydaşlarının listesi de dâhil olmak üzere gerektiğinde güncellenecek ve revize edilecektir.

5. Gelecekteki Paydaş Katılım Programı

5.1 Bilgi Paylaşımı

Farklı paydaş grupları ile etkin etkin ve anlamlı bir iletişim sağlamak için Proje Şirketi, Mersinli RES Projesi'nin inşaat, işletme ve işletmeden alınma aşamaları süresince çeşitli iletişim ve bilgilendirme yöntemleri kullanacaktır. Öncelikle, aşağıda belirtilen dokümanların elektronik kopyaları (ÇSED) Alcazar Energy'nin internet sitesi üzerinden (<http://alcazarenergy.com/our-projects/>) Kredi Kuruluşlarının Proje Bilgilendirme Politikasının gerektirdiği şekilde 60 gün boyunca kamuoyu ile paylaşılacaktır (hem Türkçe hem İngilizce olarak). Kredi kuruluşunun internet sitesinde (<http://www.ebrd.com>) internet erişimi olan paydaşlar için planlanan gelişim ile ilgili bilgilere erişim sağlanarak kamuoyu ile istişare sürecine katkıda bulunulmasına başlanacaktır:

ÇSED

- ÇSED Raporu (Çevresel ve Sosyal Yönetim ve İzleme Planı (ÇSYİP) dâhil)
- Ulusal ÇED (Türkiye'deki yetkili kurum tarafından onaylanan 18 Temmuz 2016 tarihli ÇED Olumlu Kararı)
- Aşağıdakileri içeren önemli Çevresel ve Sosyal Yönetim planlarının bir kısmı:
 - Rastlantısal Buluntu Prosedürü
 - Hava Kalitesi Yönetimi Planı
 - Erozyon Kontrolü, Toprak ve Hafriyat Yönetim Planı
 - Gürültü Yönetim Planı
 - Atık Yönetimi Planı
 - Yüklenici Yönetimi Çerçeve Planı
 - Geçim Kaynaklarının Yeniden Yapılandırılması ve Tazmin Çerçevesi (GKYTTÇ)
 - Paydaş Katılım Planı (PKP) (Şikâyet Prosedürü dâhil).
- Teknik Olmayan Özet (TOÖ) ve
- Çevresel ve Sosyal Eylem Planı (ÇSEP)

İlgili ÇSED dokümanlarının (yani ÇSED Raporu, TOÖ ve PKP) elektronik kopyalarının Proje süresince kamu arazisinde tutulması ve bu PKP'nin düzenli olarak güncellenerek internet sitesinde ve Proje Şirketinin ofislerinde Türkçe olarak kamuya açık şekilde bulundurulması planlanmıştır. Bilgi paylaşımı sürecinde bulunmayan arazi sahipleri/kullanıcılarına (yakınlarda oturmayanlar) ulaşmak için ÇSED açıklaması ile ilgili bilgiler etkilenen halktan kişilere doğrudan e-posta ile gönderilecektir.

Elektronik kopyalara ek olarak, ÇSED'i oluşturan dokümanların basılı kopyalarına da ilgili Belediyelerde, Projenin saha ofislerinde ve seçili yerleşim yerlerindeki (Cumalı, Çınardibi) ve Marmariç Permakültür Köyü) muhtarlıklardan ulaşılabilecektir. El ilanı ve broşürler halka içerik açısından uygun bir şekilde bilgi aktarmak üzere hazırlanacaktır.

Yerel olarak, tam kapsamlı ÇSED dokümantasyonuna aşağıdaki adreslerden ulaşılabilir:

Yander İstanbul Ofisi:

Adres: Büyükdere Cad. Kanyon Ofis Binası, No: 185, Kat: 6 İstanbul

Tel: +90 (212) 319 7659

İzmir Valiliği, adres:

Adres: Hükümet Konağı, Konak / İZMİR

Tel: +90 (232) 455 8282

Bayındır Kaymakamlığı,

Adres: Mithatpaşa mah. Hükümet Önü cad. No.: 1 Bayındır / İZMİR

Tel: +90 (232) 581 4001

Kemalpaşa Kaymakamlığı

Adres: Mehmet Akif Ersoy mah. Atatürk Bulv. No.: 27 Kemalpaşa / İZMİR

Tel: +90 (232) 878 1882

Torbalı Kaymakamlığı

Adres: Ertuğrul mah. Mithatpaşa cad. Hükümet Konağı, Torbalı / İZMİR

Bayındır Belediyesi

Adres: Mithatpaşa mah. Atatürk cad. No.: 32 Bayındır / İZMİR

Tel: +90 (232) 581 5000

Kemalpaşa Belediyesi

Adres: Mehmet Akif Ersoy mah. İsmet İnönü cad. No.: 111 Kemalpaşa / İZMİR

Tel: +90 (232) 988 1111

Torbalı Belediyesi

Adres: Tepeköy mah. Atatürk Meydanı No.: 1 Torbalı / İZMİR

Tel: +90 (232) 856 6666

Cumalı Mahallesi Muhtarlığı

Adres: Cumalı Mahallesi, 35730, Kemalpaşa, İzmir

Çınardibi Mahallesi Muhtarlığı

Adres: Çınardibi Mahallesi, 35840, Bayındır, İzmir

Marmariç Permakültür Köyü

Adres: Dernekli Mahallesi, 35840, Bayındır, İzmir

EBRD İstanbul Ofisi,

Adres: Büyükdere Caddesi, 185, Kanyon Ofis Binası, Kat: 2, Levent, 34394 İstanbul, Türkiye

Tel: +90 (212) 386 1100

5.2 ÇSED Açıklama Toplantıları

- Bu toplantılar, yerel paydaşların ÇSED'i incelemeleri için yeterli süreye sahip olmaları ve toplantılarda geri bildirimde bulunmalarını sağlamak için ÇSED yayınlandıktan 3 ila 4 hafta sonrasında yapılacaktır.
- Proje Şirketi, etkilenen halkla yapacağı bu toplantıları Nisan 2018'de aşağıdaki yerlerde gerçekleştirecektir. Bu yerlerde ayrıca yalnızca kadınlara özel toplantılar da yapılacaktır.
 - Çınardibi Mahallesi
 - Cumalı Mahallesi
 - Dağtekk Mahallesi
 - Dereköy Mahallesi
 - Dernekli Mahallesi
 - Gökyaka Mahallesi
 - Helvacı Mahallesi
 - Karakızlar Mahallesi
 - Karaot Mahallesi
 - Marmariç Permakültür Köyü
 - Ormanköy Mahallesi
 - Yeşilköy Mahallesi
- Bu toplantıların kesin yerleri ve tarihleri, halkın ve diğer bölgesel paydaşların bu toplantılara katılımını sağlamak için, toplantı tarihlerinden en az bir hafta önce ilan edilecektir.
- Bu katılım sürecinde, bilgi paylaşımı ve istişare faaliyetleri aşağıdaki genel prensipler çerçevesinde tasarlanacaktır:
- İstişare olayları ve imkânları, özellikle Projeden etkilenen taraflar arasında, geniş ölçekte ve proaktif bir şekilde, toplantıdan en az 1 hafta öncesinde ilan edilmelidir;
- İnsanların toplantı öncesinde değerlendirme içeriği ve sonuçları ile ilgili bilgi sahibi olmalarını sağlamak adına, bu faaliyetten önce teknik olmayan özete erişim sağlanmalıdır;
- Toplantıların yer ve zamanlaması Projeden etkilenen paydaşlara erişimin en fazla olacağı şekilde tasarlanacaktır;
- Sunulan bilgiler açık olacak, teknik olmayacak ve katılımcı halkın anlayabileceği dilde sunulacaktır;
- Paydaşların endişelerini ortaya koymalarını sağlamak için kolaylık gösterilecektir;
- Ortaya konan sorunlar toplantıda cevaplanacak veya etkin bir şekilde takibi yapılacaktır.
- Bilgilendirme toplantıları tüm kamuya açık olacak ve yerel yayın organları vasıtasıyla ilan edilecektir. Bu toplantılar, müsaitlik durumuna göre, ya muhtarlıkta ya da köy kahvelerinde/kıraathanelerde yapılacaktır. Kadınların sıkça uğradığı mekânlarda kadınlara özel toplantılar da yapılacaktır.

Proje Şirketi, ÇSED dokümanlarına nasıl erişebilecekleri, Projenin zaman çizelgesi ve ÇSED ile ilgili nasıl yorum yapabilecekleri hakkında gazete, toplantı, medya ve benzer diğer araçlarla halkı bilgilendirecektir. Aşağıdaki şablon kullanılacaktır.

Proje Şirketi, Mersinli Rüzgâr Enerjisi Santrali (RES) Projesi'nin İnşaat ve İşletme Aşamaları için hazırlanan ÇSED dokümanları (Çevresel ve Sosyal Etkiler ve Yönetim Planları) ile ilgili görüş ve gözlemleri memnuniyetle karşılayacak ve 60 günlük bilgi paylaşımı süresince yöneltilen tüm soru ve yorumlara cevap vermek için elinden geleni yapacaktır. (Mart-Nisan 2018)

Lütfen aşağıda ayrıntıları verilen iletişim kanalları ile bizimle irtibata geçin.

60 günlük bilgi paylaşımı süreci sonunda, Proje Şirketi bir **Kamu Bilgilendirme Raporu (KBR)** hazırlayacaktır. Bu raporda bilgilendirme ve istişare süreci ve yapılan faaliyetler, halkın bilgilendirilmesi toplantılarında ortaya konan endişeler, sorulan sorular ve verilen yanıtlar ve/veya raporlar ve yazışmalar gibi diğer kaynaklardan alınan görüşler, sorular ve cevaplar, medyadaki geri bildirimlerin yanı sıra bilgilendirme süresince veya sonrasında paydaşlarla takibi yapılan faaliyetler açıklanacaktır. Raporda ayrıca ÇSED ve ÇSYPlerde (herhangi bir revizyon gerekiyorsa) paydaşlar tarafından yapılan yorumlar ve/veya önerilerin Projede nasıl ele alındığı da açıklanmaktadır.

İnşaat aşamasında ve işletme aşamasının ilk yılında, izleme verilerini içeren altı aylık çevresel ve sosyal raporlar hazırlanarak kredi kuruluşlarına (yani EBRD) sunulacaktır. Takip eden işletme süresince bu raporların ne sıklıkta olacağı, ilk işletme yılının sonunda, mevcut izleme çalışmaları, çevresel ve sosyal raporlar, vb. sonuçları dikkate alınarak belirlenecektir. Bu bağlamda, Tablo 5.2-1 her bir paydaş grubu ile paylaşılacak olan bilgi türünü ve paydaş katılımı için kullanılacak olan özel iletişim/istişare yöntemlerini özetlemektedir.

Özellikle yerel halk ile istişare ya da bilgi paylaşımında, seçilmiş mahalle muhtarları, yerel halk ile kendi yerel toplulukları dışında kalan harici paydaşlar arasında bir köprü görevi görerek aracı rolü oynayacaklardır. Muhtar ve halk temsilcileri ile düzenli toplantılar yapılarak Projenin gelişimi ile ilgili doğru bilgiler aktarılacaktır. Proje Şirketi Kasım 2017'de bir Halkla İletişim Sorumlusu (HİS) atamıştır. HİS, yerel halk ve STKlar, resmi kuruluşlar, vb. dâhil olmak üzere diğer ilgili yerel paydaşlar ile ilişkilerin sürdürülmesinde önemli bir rol oynayacaktır.

RES'in İnşaatı ve İşletilmesi sırasındaki Katılımcı İzleme Sistemi, paydaş endişelerinin (özellikle görsel etki ve gürültü etkisi, toprak ve hava emisyonu/toz sorunları ve biyolojik çeşitlilik üzerindeki etkiler) giderilmesine yardımcı olmak ve etki azaltma önlemleri ve diğer çevresel ve sosyal programların uygulanmasını izlemede projeden etkilenen paydaşların müdahil olması açısından şeffaflığı teşvik etmek için en etkin yollardan biri olduğundan, Projenin inşaat ve işletme aşamasında ele alınacaktır. Bu tarz bir katılım ve bu süreç vasıtasıyla oluşan bilgi akışı, yerel paydaşların Proje ile ilgili çevresel konular ve refahları ile ilgili daha fazla sorumluluk almalarını ve hayatlarını etkileyen konulara değinmek adına pratikte de bir şeyler yaparak kendilerini güçlü hissetmelerine teşvik edebilir. Proje Şirketi, ÇSED ile ilgili bilgi paylaşımı sürecinde bu imkanı paydaşlarla görüşmüştür.

Tablo 5.2-1. Paylaşılacak Bilgiler/Dokümanlar ve Bilgi/İletişim için Kullanılacak Yöntemler

Paydaş Grubu	Paylaşılacak Bilgiler/Dokümanlar	Bilgi/İletişim Yöntemi										Proje Aşaması			Sıklığı			Uygulamadan Sorumlu Taraflar (HİS dışında)		
		Halkla İletişim Sorumlusu (HİS)	Şirketin internet sitesinden elektronik yayınlar ve basın bültenleri	Mahalle muhtarlığında, Proje ofisinde ÇSED (basılı)	Bilgilendirme etkinlikleri ile ilgili ilanlar için yerel medyada basın bültenleri (örneğin halk toplantıları, vb.)	Odak grubu toplantıları	Düzenli toplantılar	Bilgilendirme el ilanları ve broşürlerin dağıtılması (mahalle muhtarlığı, kiraathaneler, vb.)	Yazışmalar ve telefonla aramalar	Kamu alanları ve ilan panolarındaki satınalma ilanları	Arazi Hazırlama	İnşaat	İşletme	İşletmeden Alma	Aylık	Üç Aylık	Altı Aylık	Yıllık	Yükleniciler	Projenin Çevre Müdürü / Uzmanı
Projenin Etki Alanı içerisindeki yerel halk	-ÇSED (ÇSED Raporu, TOÖ, PKP) -Halk Şikâyet Prosedürü	√	√	√	√	√	√	√	√	√										
	-Projenin gelişimi ile ilgili güncelleme notları	√	√				√	√	√	√	√	√				√				
	-Açık iş pozisyonları	√	√							√	√	√	√		√					√
	-Güncel Proje planlaması	√	√				√	√	√	√	√	√	√		√					√
Hassas gruplar (örneğin; yalnız kadınlar, engelliler)	-Halk Şikâyet Prosedürü -Güncel Proje planlaması	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√						
	-ÇSED (ÇSED Raporu, TOÖ, PKP) -Projenin gelişimi ile ilgili güncelleme notları		√				√	√		√						√				√
Devlet daireleri ve kuruluşları (Kamu İktisadi Teşekkülleri dâhil)	-ÇSED (ÇSED Raporu, TOÖ, PKP) -Projenin gelişimi ile ilgili güncelleme notları (tasarımdaki değişiklikler dâhil) -Yönetmelik gereği ve izin alınması amacıyla gerekli ise Proje ile ilgili teknik bilgiler (örn. çizimler, haritalar, teknik bilgi notları, Proje durum raporları)			√			√		√						√				√	√
Yerel işletmeler, istihdam kuruluşları	-Halk Şikâyet Prosedürü -Projenin gelişimi ile ilgili güncelleme notları ve ihale ilanları	√	√							√	√	√	√		√				√	√
Üniversiteler	İlgili teknik Proje bilgisi						√										√			√
Diğer RESler	-Halk Şikâyet Prosedürü -İlgili teknik Proje bilgisi -Güncel Proje planlaması	√					√										√			√
	-ÇSED (ÇSED Raporu, TOÖ, PKP) -ÇSEP ve ilgili İzleme Raporları -Projenin Çevresel ve Sosyal Performansı ile ilgili Yıllık Raporlar		√				√		√								√		√	√

5.3 İnşaat Öncesi İstişare Toplantıları

Arazi hazırlık ve inşaat faaliyetlerinin başlamasından önce, aşağıdaki belirlenmiş faaliyetler yerine getirilecektir:

- Çınardibi Mahallesi de dâhil olmak üzere etkilenen tüm köylerde Halkla İstişare Toplantısı (muhtarlarla mutabık kalınarak);
- HİS ve kadın bir görüşmeci (alanında uzman) seçilen mahallelerdeki kadınlarla odak grubu toplantıları yapılacaktır.
- Yerleşim bölgelerinde yaşayan tüm hassas ve dezavantajlı grupların belirlenmesi için, önemli bilgilendiriciler (örneğin muhtarlar, imamlar, mahalledeki öğretmenler) ile ilave görüşmeler (hem resmi hem de gayri resmi) yapılacaktır;
- Hassas kişilerle yapılan istişareler gerektiğinde harici bir uzman ve HİS tarafından yönetilecektir. Özellikle hassas gruplar Projeye özel Halkın Kalkındırılması ile ilgili faaliyetlerde öncelik sahibi olacaklardır;
- Lisans Alanı'nda arıcılık faaliyeti gösteren kişilerle planlanan faaliyetler ve bunların programı hakkında doğrudan iletişim kurulacak ve istişare edilecektir;
- Projenin gelişimi ile ilgili güncelleme notları muhtarlarla paylaşılacaktır;
- Altyapı ve kamuya ait ve özel mülklere (yollar, elektrik şebekesi, duvarlar, çitler, vb.) zarar verilmesini önleyici tedbirler ve toz, titreşim ve gürültüye karşı ilgili etki azaltma önlemleri
- Dâhili olarak ve önemli harici eğitim ortakları ile hedeflenen eğitim programları vasıtasıyla yerel halk için kapasite geliştirme programının tasarlanması
- Proje Şirketi tarafından etkilenen halka sunulacak olan Halkın Kalkındırılması Programı
- Şikâyet mekanizması, yerel istihdam imkânları, istihdam süreci hakkındaki bilgiler HİS vasıtasıyla muhtarlarla ve yerel halkla paylaşılacaktır
- Mal ve hizmet alımı ile ilgili imkânlar HİS vasıtasıyla muhtarlarla ve yerel halkla paylaşılacaktır.

5.4 İnşaat Aşaması Boyunca İstişare

Projenin inşaat aşamasında, paydaşlarla aşağıdaki bilgiler paylaşılacaktır:

- Projenin gelişimi ile ilgili güncelleme notları;
- Altyapı ve kamuya ait ve özel mülklere (yollar, elektrik şebekesi, duvarlar, çitler, vb.) zarar verilmesini önleyici tedbirler ve toz, titreşim ve gürültüye karşı ilgili etki azaltma önlemleri
- Dâhili olarak ve önemli harici eğitim ortakları ile hedeflenen eğitim programları vasıtasıyla yerel halk için kapasite geliştirme programının tasarlanması
- Açık iş pozisyonları;
- Güncel Proje zaman çizelgesi;
- Malzeme ve hizmet tedariki ve
- Proje Şirketi tarafından etkilenen halka sunulacak olan Halkın Kalkındırılması Programı

Lisans Alanı'nda arıcılık faaliyeti gösteren kişilerle planlanan faaliyetler ve bunların programı hakkında başlatılan iletişim ve istişare faaliyetleri sürdürülecektir.

Paylaşılacak ayrıntılı bilgiler/dokümanlar ve bilgilendirme/iletişim için kullanılacak yöntemler Tablo 5.2-1'de sunulmaktadır.

5.5 İşletme Aşamasında İstişare

Projenin işletme aşamasında, paydaşlarla aşağıdaki bilgiler paylaşılacaktır:

- İşletmeye alma faaliyetlerinin programlanması ve sağlık ve güvenlik önlemleri/meکانizmaları üzerindeki muhtemel etkiler;
- İşletme aşamasında Şikâyet Prosedürü ve Şikâyet Çözüm Süreci ile ilgili bilgi verilmesi;
- Halka karşı saygılı ve uygun davranışlar hakkındaki Şirket politikaları (çalışanlar ve yükleniciler) ile ilgili eğitim verilmesi;
- Gürültü ve titreşime karşı ilgili etki azaltma önlemleri;
- Sözleşmenin uygulanmasının halkla birlikte düzenli olarak izlenmesi ve
- Proje Şirketi tarafından etkilenen halka sunulacak olan Halkın Kalkındırılması Programı.

5.6 Dâhili Paydaşların Katılımı

Proje Şirketi'nin doğrudan istihdam ettiği kişiler ve sözleşmeli işçiler de dâhil olmak üzere dâhili paydaşların katılımını sağlamak ve bu paydaşları Proje ile ilgili gelişmeler ve dâhili mekanizmalar hakkında bilgilendirmek için aşağıda belirtilen başlıca yöntemler kullanılacaktır:

- Personel ile düzenli toplantılar yapılması
- Personel el kitabının dağıtılması (şikâyet prosedürü hakkında bilgi içeren)
- Şirket personelinin de kapsayan e-posta adresi güncellemeleri
- Panolara ilanlar asılması
- El ilanları

6. Şikâyet Mekanizması

Şikâyetlerin yönetilmesi, önlenmesi, en aza indirilmesi ve etkin bir şekilde ele alınması sağlam bir paydaş katılımı stratejisinin ayrılmaz parçalarıdır. Deneyimler, oldukça önemli sayıdaki şikâyetin tamamen yanlış anlaşmalardan kaynaklandığını ve bu tarz şikâyetlerin proaktif ve istikrarlı bir şekilde halkın katılımı sağlanarak önlenilebileceğini ya da en azından azaltılabileceğini göstermektedir. Katılım aynı zamanda halkın endişelerini öngörmeye ve gözden geçirmeye de yardımcı olarak bu durumun şikâyete dönüşmesini önlemektedir. Bu sebeple, Proje ömrü süresince Proje Şirketi tarafından aşağıdaki Şikâyet Mekanizması uygulanacaktır.

6.1 Hedefler

Projeye özel bir şikâyet mekanizması oluşturulması aşağıdaki sebeplerden dolayı faydalıdır:

- Halkın ve bireylerin endişelerini ve şikâyetlerini kontrol dışına çıkacak şekilde artmadan belirlemek;
- Geliştirici/proje yürütücü kuruluşlara dava açılma riskini ve ilişkili riskleri ve maliyetleri azaltmak;
- Şikâyetleri belirlemek için uygun ve karşılıklı mutabık kalınan eylemleri belirlemek ve uygulamak;
- Şikâyet sahibi kişilerin düzeltici faaliyetlerden memnun kalmalarını sağlamak ve
- Adli muamelelere başvurulması eğilimini önlemek.

Şikâyetler, bir Projenin çevresel ve sosyal performansı için faydalı göstergelerdir. Fazla sayıda şikâyet gelmesi, paydaşlarla ortaya çıkabilecek anlaşmazlıkları ya da olumsuz etkileri azaltmak için çalışma uygulamalarında ya da prosedürlerinde düzenleme yapılması gerekliliğine işaret edebilir.

6.2 Şikâyet Tipleri

Tablo 6.2-1, Projenin planlama/hazırlık, inşaat ve işletme aşamalarında ortaya çıkabilecek farklı tipteki şikâyetleri özetlemektedir.

Tablo 6.2-1. Projenin Planlama/Hazırlık, İnşaat ve İşletme Aşamalarındaki Farklı Tip Muhtemel Şikâyetler

Planlama/Hazırlanma Aşaması	İnşaat Aşaması	İşletme Aşaması
-Çalışanların/işçilerin kötü idare edilmesi -Yetersiz bilgi	-Çevre kirliliği -Yerel yolların bozulması veya zarar görmesi -Ulaşım yollarının kapanması -Toz, gürültü ve titreşimden kaynaklı rahatsızlıklar -Altyapının bozulması veya zarar görmesi -Hayvancılık ve diğer geçim kaynaklarının zarar görmesi -İşgücü akışı -Çalışanların/işçilerin kötü idare edilmesi -Trafik yükünde artış -Halk sağlığı ve güvenliği üzerindeki etkiler -Sağlık sorunları, yaralanmalar ve kazalar -Yerel halk için adil olmayan istihdam/satın alma imkânları -Yerel halk için önem arz eden kültürel miras unsurlarına erişimin kısıtlanması	-Yetersiz bilgi -Çalışanların/işçilerin kötü idare edilmesi

Not: Projede herhangi bir fiziksel yeniden yerleşim olması beklenmemektedir.

6.3 Şikâyet Prosedürü

Prosedür ve şikâyette bulunmak için kullanılacak kanallar (örn. telefon numarası, e-posta adresi ve internet sitesi adresi) ile ilgili bilgiler Proje Etki Alanının içerisinde bulunan yakınlardaki yerleşim yerlerinde ve Şirketin internet sitesinde bulunacaktır. Şikâyette bulunmak için kullanılacak olan Kamu Şikâyet Formu EK C'de sunulmaktadır. Şikâyet Formu alındıktan sonra, HİS tarafından bir Şikâyet Kayıt Formu doldurulacaktır. Ayrıca, Proje Şirketi yerleşim yerlerine şikâyet kutuları yerleştirecektir. Bu kutular, mahalle kahvesi, kıraathane, muhtarlık vb. erişilebilir yerlerde bulunacaktır. Yüklenici ile ilgili şikâyetler de mevcut şikâyet mekanizması vasıtasıyla ele alınacaktır. Proje Şirketi hâlihazırda bir HİS görevlendirmiştir. Bu HİS muhtemel şikâyetlerin ve Şikâyet Prosedürünün yönetiminden sorumlu olacaktır. Proje Şirketinin görevlendirdiği HİS sahada bulunacak ve PKP'de açıklanan şikâyet prosedürünün uygulanması da dâhil olmak üzere tüm paydaş katılım süreçlerini koordine edecektir. Bir birey, kurum ya da topluluk tarafından gönderilmesinden bağımsız olarak her şikâyet dikkate alınacaktır. Her bir şikâyet ile ilgili olarak cevap vermek üzere şikâyeti yapan tarafla (şikâyetçi) iletişime geçilecektir. Şikâyetçi tarafından verilen önemli bilgileri girmek ve ilgili herhangi bir iletişimi kaydetmek için resmi bir prosedür uygulanacaktır. Tüm şikâyetler 30 gün içerisinde çözülmeye çalışılacaktır. Şikâyetin incelenmesi sonucunda alınan eylemler ve üzerinde anlaşılacak çözümlerin kaydı belgelendirilecektir. Şikâyetler, şikâyet sahibi ile anlaşmaya varılarak çözüldükten sonra, HİS tarafından bir şikâyet kapatma formu (bakınızEK D) doldurulacaktır. Alınması gerekli olan eylemlerin izlenmesi sorumlu tarafça yerine getirilecektir. Şirketin makul bir sebeple bir şikâyeti 30 gün içerisinde çözememesi durumunda, şikâyet eden taraflara gerekli olan bu süre uzatımı açıklanacaktır. Şikâyetin nasıl bildirileceği ile ilgili örnek bir el ilanı EK E'de sunulmaktadır.

Genel olarak şikâyetler kayıt altına alınacak ve bu kayıtlar yazılı veya sözlü alınan tüm şikâyetleri kapsayacaktır. Şikâyet eden kişiye, makul bir süre içerisinde şikâyetinin alındığına dair yazılı bir bildirimde bulunulacaktır.

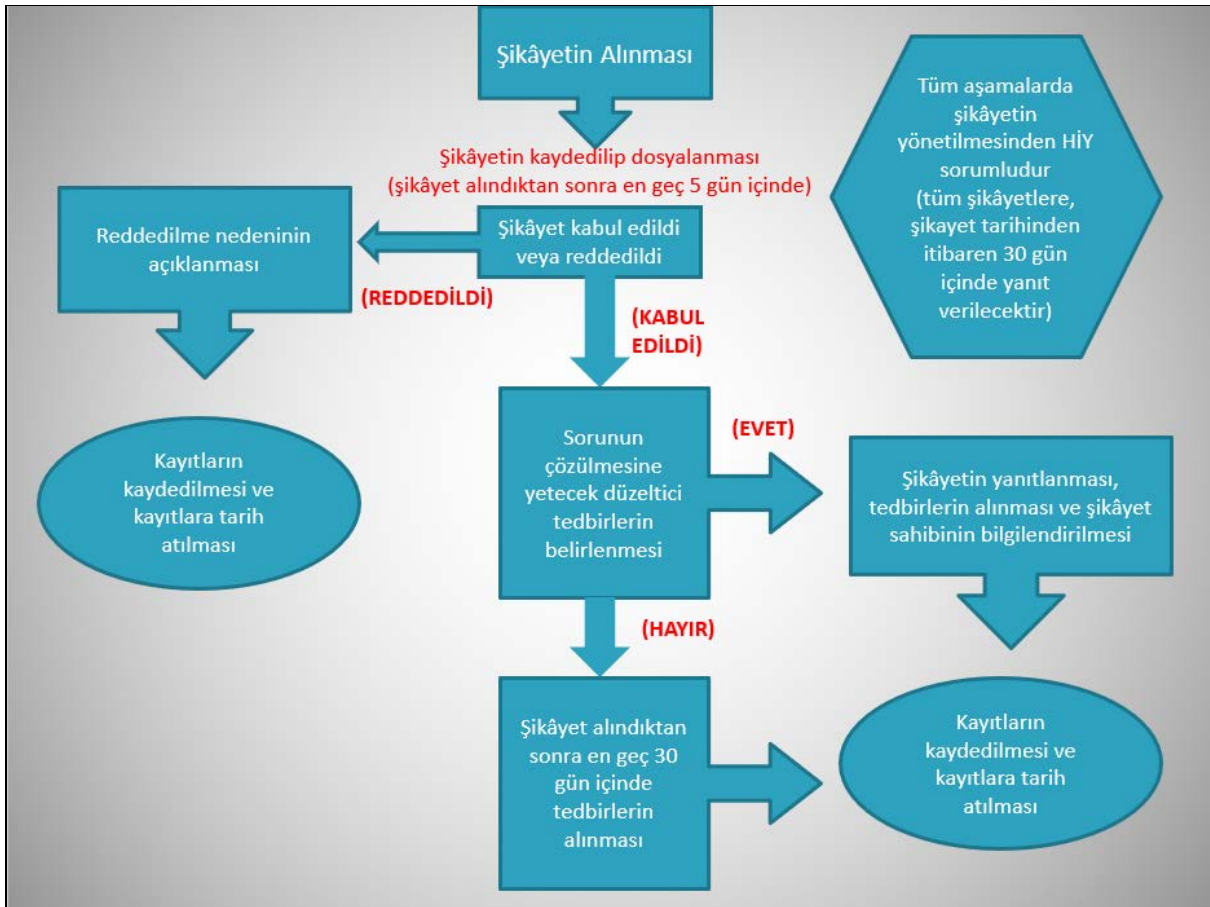
Proje Şirketi, etkilenen paydaşlardan ve halktan gelen herhangi bir endişe ve şikâyete karşılık verilmesini sağlayan resmi bir prosedür oluşturmayı amaçlamaktadır. Şikâyet mekanizmasının yönetilmesine müdahil olan personel için eğitimin gerekli olduğu durumlarda, Proje Şirketi böyle bir eğitimin zamanında yapılmasını sağlayacaktır.

Proje Şirketi tarafından Proje için Şikâyet Prosedürünün uygulanması, resmi olarak görevlendirilmiş olan HİS'in her günlük sorumluluğu olacaktır. Şirket, seçili yerleşim yerlerindeki mahalle muhtarlıklarına (Cumalı ve Çınardibi) şikâyet kutuları koyacak ve böylelikle şikâyetin alınmasını kolaylaştıracaktır. Projenin şikâyet prosedürü Şekil 6.3-1'de sunulmaktadır. HİS, ayrıca, farklı kanallardan (BİMER gibi) da alınan şikâyetlerin de yönetimini yapacaktır. Yükleniciler şikâyet çözümüne müdahil olmayacaklardır. Yerel halktan bir şikâyet veya öneri almaları durumunda, yüklenici çalışanları şikâyet edenleri ilgili şikâyet mekanizması hakkında bilgilendirecektir. Proje Şirketi tarafından yüklenici çalışanlarına şikâyet mekanizması ile ilgili eğitim verilecektir.

Şikâyetçinin, bildirilen görüş veya şikâyeti belirlemede Proje Şirketi tarafından önerilen ve uygulanan çözümlerden memnun kalmaması durumunda, şikâyetçi Türkiye yasalarına uygun şekilde diğer uzlaşma ya da yasal çözümler aramakta özgürdür.

Şikâyet prosedürü hem çalışanlardan hem de çalışan olmayanlardan gelen şikâyetleri kapsayacaktır. Dâhili şikâyetler Proje Şirketinin İK Departmanı tarafından ele alınacaktır. Yüklenicinin çalışanlarının da çalışan şikâyet mekanizmasına erişimi bulunacaktır. Şantiye sahasında, çalışanlar için öneri kutuları olacak ve çalışanların şikâyet mekanizması aşağıdaki açılardan ele alınacaktır:

- Şeffaflık
- Tarafsızlık
- Gizlilik
- Erişilebilirlik

Şekil 6.3-1. Şikâyet Prosedürü Şeması

7. Zaman Çizelgesi

Bilgi paylaşımı ve paydaş istişaresi ile ilgili eylemler ve tahmini tarihler aşağıda Tablo 7-1'de verilmektedir. Faaliyetlerin kesin tarihleri ve sıklıkları zamanı geldiğinde belirlenecek ve PKP de buna göre güncellenecektir.

Tablo 7-1. Paydaş Toplantıları ve Bilgi Paylaşımı için Kesin Olmayan Zaman Çizelgesi

Faaliyet/Etkinlik	Zaman Çizelgesi
Şikâyet Mekanizması Oluşturulması	2018 1. Çeyreği (doküman paylaşımı sürecinden önce)
ÇSED Raporu, TOÖ ve PKP'nin basılı kopyalarının dağıtılması	2018 1. Çeyreği
Yerel gazetede ilan, bilginin dağıtılması	2018 1. Çeyreği
Etkilenen mahallelerde Bilgilendirme Toplantıları	2018 1. ve 2. Çeyreği
İnşaat öncesi aşamada yapılan toplantılar	2018 2. Çeyreği
İnşaat Aşaması istişare (arazi edinimi ve istihdam konularını kapsar)	2018 3. Çeyreği
İşletme Aşaması paydaş yönetimi faaliyetleri	2019 2. Çeyreği

Proje Şirketi gelecekte paydaş toplantıları düzenlemeye ve bilgi paylaşımı faaliyetleri gerçekleştirmeye mümkün olduğunca devam edecektir.

8. İzleme ve Raporlama

PKP, Projenin uygulanması süresince düzenli olarak gözden geçirilerek gerekli olduğunda güncellenecektir.

Şikâyetler, sorular ve ilgili olayların yanı sıra düzeltici/önleyici faaliyetlerin uygulama durumu özetleri aylık olarak Proje Şirketinin üst yönetimine gönderilecektir. Aylık özetler, varsa, hem şikâyet sayısı hem de şikâyetlerin içeriğinin yanı sıra Proje Şirketinin şikâyetleri zamanında ve etkin bir şekilde irdelemedeki becerisini değerlendirmede kullanılacaktır.

Proje Şirketinin ofisinde özet raporlar paylaşılacak ve ayrıca aylık ve yıllık proje raporlarına da eklenecektir.

Tüm katılım faaliyetleri sırasında, uygun olan yerlerde, paydaşlara toplantının ve paydaş katılımı sürecinin etkinliği ile şikâyet mekanizmasının etkinliği hakkında sorular sorulacaktır. Bu sorular katılım gösteren paydaşa göre şekillendirilecek, ancak temel olarak şunlara değinecektir;

- Katılım sürecinin şeffaflığı
- İlgili bilginin temin edilmesi
- Sorulara zamanında yanıt verme
- Sunulan bilginin anlaşılabilirliği
- Sunulan bilginin uygulanabilirliği ve uygunluğu

8.1 Kilit Performans Göstergeleri (KPG)

Aşağıdaki tablo, önerilen etki azaltma stratejilerinin verimliliğini ve ilerlemeyi değerlendirmek için kullanılacak önemli performans göstergeleri ve ilişkili önemli izleme eylemlerini özetlemektedir

Tablo 8.1-1. Önemli Performans Göstergeleri

Önemli Performans Göstergeleri	ÖPG	Hedef	İzleme Ölçümü
PKP-Mersinli-ÖPG-01	Halktan gelen şikâyetlerin sayısı	Bir önceki yılın aynı dönemine göre toplam sayıdaki azalma	Şikâyet Kaydı/Veri Tabanı
PKP Mersinli-ÖPG-02	Bir ay içerisinde çözümlenen şikâyet sayısı	%100 Hedef	Şikâyet Kaydı/Veri Tabanı
PKP Mersinli-ÖPG-03	Şikâyet Prosedürünün uygulanması ile ilgili paydaşlara geri bildirimde bulunma	Şikâyet Prosedürünün sonuçları ile ilgili paydaşlara düzenli raporlar gönderme	Raporlama
PKP Mersinli-ÖPG-04	Şikâyet Prosedürünün uygulandığından ve şikâyetlerin uygun şekilde yönlendirildiğinden emin olmak için denetim yapma.	Altı aylık denetim tamamlandı Bir ayda, şikâyetlerin, şikâyet edeni memnun edecek şekilde %100 kapatılması hedefi	Denetim raporu

9. Eğitim

9.1 Genel Bakış

Gerekli tüm eğitimler, iş giriş eğitimi (genel olarak farkındalık oluşturmak) ve gerektiğinde işe özel verilen eğitimler kapsamında verilmektedir.

9.2 İş Giriş Eğitimi

Proje Şirketinin ve yüklenicinin bütün çalışanlarının, standart iş giriş eğitimleri kapsamında verilen halkla ilişkiler ve insan hakları eğitimlerine katılmaları gerekmektedir. Bu eğitimler, Mersinli RES Projesinin hem Türk hem de yabancı uyruklu çalışanlarının farklı kültürleri ve bakış açılarını anlamaları ve saygı duymalarına ve ekip üyeleri olarak verimli bir şekilde çalışmanın yanı sıra yerel halk ile birlikteyken düzgün davranışlar sergilemelerine de yardımcı olacak şekilde tasarlanmıştır.

9.3 İşe Özel Eğitim

Paydaş katılımı ve Şikâyet Prosedürüne başvuru süreçleri ile ilgili özel eğitimler yerel halkla ilgili faaliyetlere müdahil olan veya denetleyen Proje Şirketi ve Yüklenicilerin müdürlerine ve HİS(ler) ve diğer personele verilecektir.

9.4 Diğer Eğitim Gereksinimleri

Halk ve paydaş katılımına müdahil olan kilit personele "gerekirse" uzmanlar tarafından ilave eğitimler verilecektir.

10. Sorumluluklar

Proje Şirketi tüm paydaşların katılımını sağlamak ve yönlendirmek üzere tüm sorumluluğu üstlenecek ve hâlihazırda bulunan tüm kaynaklarını ilgili faaliyetlerin etkin ve standarda uygun şekilde yürütülmesini sağlamada kullanacaktır.

İnşaat yüklenicileri, PKP'nin gereklerine uymaları ile ilgili yakından izlenecektir. Proje Şirketine halkın katılımı faaliyetleri ve kendilerine doğrudan iletilen şikâyetlere ilişkin olarak ve düzenli olarak raporlama yapacaklardır.

Etkin katılım faaliyetleri uygulamak adına, Proje Şirketi, hâlihazırda bir Halkla İletişim Sorumlusu (HİS) görevlendirmiştir. Bu HİS yerel paydaşlarla ilişkilerin sürdürülmesinden, Proje ile ilgili bilgilerin paylaşılmasının koordinasyonundan, kamu istişare faaliyetlerinden ve Bölüm 5.3'de tanımlanan Şikâyet Prosedürünün yönetiminden sorumludur.

11. Kamu için İletişim Bilgisi

Alcazar Energy Türkiye Ofisi

Adres: Kanyon Ofis Binası, Kat: 6
Büyükdere cad. No.: 185
34394 İstanbul, Türkiye

Telefon: +90 (212) 319 7659

E-posta: mersinli_gorus@alcazarenergy.com

HİS: Bülent Kostem

EK A Geçmiş Paydaş Katılımı Faaliyetlerinin Özeti

1. Paydaş Katılımı

Mersinli Rüzgâr Enerjisi Santrali (RES) Projesi'ne yönelik paydaş katılım faaliyetleri, yerel Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) süreci kapsamında, o dönemde yürürlükte olan ÇED Yönetmeliği'ne uygun olarak önceki Proje Sahibi tarafından başlatılmıştır. Alcazar Energy, Mayıs 2017'de önceki Proje Sahibi tarafından Mersinli RES Projesi'nin gerçekleştirilmesi için kurulan Proje Şirketi'ni ("Yander Elektrik") satın almıştır. Proje Şirketi kendi Çevresel ve Sosyal Sürdürülebilirlik Politikası kapsamında, şirketin gerçekleştireceği tüm projelerde çalışanlar, yerel halk, devlet kurumları ve sivil toplum örgütleri ile açık ve etkin bir biçimde iletişim kurulması gerekmektedir. Bu doğrultuda, Proje Şirketi, Proje'nin satın alınmasından sonraki dönemde kurumsal standartlarına uygun bir şekilde paydaş katılım faaliyetleri yürütmeye başlamıştır. Proje Şirketi tarafından Kasım 2017'de, Proje kapsamındaki paydaş katılım faaliyetlerinin sürdürülmesinden sorumlu olacak bir Halkla İlişkiler Sorumlusu (HİS) görevlendirilmiştir. Bugüne kadar yapılan paydaş katılım faaliyetleri hakkında bilgiler, aşağıdaki bölümlerde sunulmaktadır. Ayrıca, Proje'nin paydaşlarla güçlü, yapıcı ve duyarlı ilişkiler kurarak, başarılı bir şekilde uygulanması için bir de Paydaş Katılım Planı (PKP) oluşturulmuştur. Bahse konu PKP EBRD ve IFC'nin gerekliliklerine/standartlarına uygun olarak hazırlanmıştır.

Proje Şirketi, Proje'nin paydaşlarını, uluslararası standartlardaki tanımlar doğrultusunda, Proje'den etkilenebilecek veya Proje ve Proje'nin etkileri ile ilgisi bulunan her türlü birey, kuruluş veya grup olarak kabul etmektedir. Bu kapsamda, Proje'den (doğrudan veya dolaylı olarak olumlu veya olumsuz bir biçimde) etkilenebilecek veya Proje'den doğrudan etkilenmese bile Proje'ye ilgisi olan kişiler/gruplar Proje'nin paydaşları olarak ele alınmaktadır. Proje'nin paydaşlarının, PKP kapsamında yapılacak faaliyetlerin önceliklendirilmesi amacı ile belirlenmesi gerekmektedir. Paydaş belirleme süreci kapsamında, yoksul veya hassas durumda bulunmalarından dolayı Proje'den farklı şekillerde veya orantısız olarak etkilenebilecek bireylerin ve toplulukların belirlenmesi de önemlidir.

Proje için yürütülen ÇSED çalışmalarının bir parçası olarak hazırlanan PKP kapsamında, kilit Proje paydaşları belirlenmiş olup, Planda (bkz. Bölüm 4 – Paydaşların Belirlenmesi) ayrıntılı olarak sunulmuştur.

1.1. Yerel ÇED Sürecine Uygun Paydaş Katılımı

1.1.1 Halkın Katılımı ve Bilgilendirilmesi Toplantısı (Çınardibi Mahallesi)

- ÇED Yönetmeliği'ne uygun olarak yürütülen yerel ÇED sürecinin ardından, Mersinli RES Projesi ile ilgili olarak Çevre ve Şehircilik Bakanlığı (ÇŞB) tarafından Temmuz 2016'da ÇED Olumlu Kararı verilmiştir. Bahse konu ÇED Olumlu Kararı'na esas Nisan 2016 tarihli nihai ÇED Raporu'nda, (55 MWe gücünde) 22 türbinin yer aldığı bir Proje yerleşim planı dikkate alınmıştır.
- Çevre ve Şehircilik Bakanlığı 1 Kasım 2017'de vermiş olduğu görüş yazısında, Temmuz 2016 tarihli ÇED Olumlu Kararı'nın 17 türbinin (55 MWe gücünde) yer aldığı mevcut yerleşim planı için de geçerli olduğunu teyit etmiştir.

Proje için ÇED Yönetmeliği'ne uygun olarak yürütülen yerel ÇED süreci kapsamında 30 Temmuz 2015 tarihinde, İzmir ili, Bayındır ilçesi, Çınardibi mahallesinde bir Halkın Katılımı ve Bilgilendirilmesi Toplantısı yapılması planlanmıştır. Yönetmelik uyarınca toplantı yeri ve zamanı Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü ile istişare halinde belirlenmiştir. Planlanan Halkın Katılımı ve Bilgilendirilmesi Toplantısı, yerel halkın katılım göstermemesi nedeniyle gerçekleştirilememiştir. Takip eden süreçte ikinci bir Halkın Katılımı ve Bilgilendirilmesi Toplantısı planlanmış ve bu toplantı Proje Şirketi (Yander Elektrik A.Ş.), ÇŞB İl Müdürlüğü, Devlet Meteoroloji İşleri ve yerel ÇED Danışmanı'nın katılımı ile 24 Ağustos 2015 tarihinde yapılmıştır. ÇED Raporu içerisinde sunulan toplantı fotoğraflarından anlaşıldığı üzere 10 civarında kişi ikinci toplantıya katılım göstermiştir. ÇED Raporu'nda verilen bilgiye göre, katılımcıların soruları Proje Sahibi tarafından yanıtlanmıştır.

1.1.2 Devlet Kurumlarıyla Yazışma

ÇED Yönetmeliği' uyarınca ÇED sürecinin kapsam belirleme aşamasında ÇŞB ÇED, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü tarafından bir İnceleme ve Değerlendirme Komisyonu kurulmuştur. ÇED Yönetmeliği gereklilikleri doğrultusunda bu Komisyonunda, ÇED Danışmanı ile Proje Sahibi'nin yanı sıra, ilgili devlet kurum ve kuruluşlarından temsilciler yer almıştır (ÇED Yönetmeliği'ne göre gerekli görüldüğünde projenin kapsamına ve türüne bağlı olarak, üniversite temsilcileri, ilgili araştırma kuruluşlarının temsilcileri, uzmanlar, meslek odaları, sendikalar, dernekler ve sivil toplum örgütlerinden Komisyona katılması talep edilmektedir). Komisyon üyesi olan devlet kurumlarının temsilcileri, kapsam belirleme, inceleme ve değerlendirme dâhil olmak üzere ÇED sürecinin farklı aşamalarında yazılı görüş vermek ya da toplantılar yolu ile görüşlerini bildirmek sureti ile yerel ÇED sürecine dahil olmuşlardır (ÇED süreci ile ilgili ayrıntılı bilgi ÇSED Bölüm 2'de sunulmuştur). ÇED süreci kapsamında Proje için verilen ve ÇED Raporu içerisinde de sunulan kurum görüşleri Tablo1- 1'de özetlenmiştir. Yerel ÇED sürecinde sağlanan resmi görüşlere ek olarak, Proje'yle ilgili görüşlerini almak üzere ilgili kurumlar ve hizmet sağlayan şirketler ile yapılmış ek görüşmeler de tabloya dahil edilmiştir. Önceki görüşmelerin Proje'nin 22 türbinli önceki yerleşimine göre yapıldığı belirtilmelidir. Ancak, görüşmeler sonrasında lisans alanı değişmemiştir ve herhangi bir ilgili devlet kurumu ile yeni yerleşime ilişkin olarak ek görüşmeler gerektiğe devam etmektedir/yapılacaktır.

Tablo 1-1. Yerel ÇED Süreci Kapsamında Alınan Resmi Kurum Görüşleri

Devlet Kurumları / Şirketler	Kurum Türü	Resmi Görüş Tarihi	Konu	Projeyle İlgili Resmi Görüşün Özeti
Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü	Merkezi Teşkilat	14/07/2015	Yasal olarak korunan alanlara göre projenin konumu	Proje Alanı, herhangi bir Özel Koruma Bölgesinin sınırları içinde yer almamaktadır.
Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Maden İşleri Genel Müdürlüğü	Merkezi Teşkilat	11/02/2016	Madencilik faaliyetleri üzerindeki etkiler	Kurum, madencilik faaliyetleri ve jeolojik-jeoteknik koşulları dikkate alarak ÇED Raporu'nun içeriğini onaylamıştır.
Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı, Altyapı Yatırımları Genel Müdürlüğü	Merkezi Teşkilat	25/08/2014	Altyapı	Kurum tarafından Proje Alanı içinde planlanan bir araştırma veya proje yoktur.
Kültür ve Turizm Bakanlığı, Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü	Merkezi Teşkilat	28/05/2014	Kültürel ve turistik sit alanları açısından projenin lokasyonu	Proje Alanı, belirlenmiş herhangi bir turizm merkezinin veya kültürel ve turistik sit alanlarının oluşturulması için korunan veya ayrılan herhangi bir bölgenin sınırları içinde yer almamaktadır. Bakanlık, Proje Alanında ileride hiçbir çalışma yapmayı planlamamaktadır.
İzmir Valiliği, İl Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü	Yerel Teşkilat	17/02/2016 21/04/2014	Kanunen korunan alanlar açısından projenin lokasyonu	1/25.000 ölçekli Çevre Düzeni Planına göre Proje Alanı, korunan hiçbir tabiat alanına denk gelmemektedir. Proje Alanında hiçbir tabiat varlığı mevcut değildir.
Orman ve Su İşleri Bakanlığı, Orman Genel Müdürlüğü, İzmir Bölge Müdürlüğü	Yerel Teşkilat	11/01/2016	Ormanlık alanlar üzerindeki etki	Proje, Karlık Yangın Gözetleme Kulesi'nden en az 400 m uzaklıkta yer alacaktır. Proje, 1. Derecede Yangına Hassas Alanda yer almaktadır. (Resmi görüşte belirtildiği üzere) Yeterli sayıda yangın söndürme ekipmanı ve personeli, sahada hazır hâlde bulundurulmalıdır.
İzmir Büyükşehir Belediyesi	Yerel Teşkilat	07/03/2016	Su kaynakları üzerindeki etki Mevcut alt yapı üzerindeki etki	Lisans Alanı içerisinde dere yatakları bulunmaktadır Kazılan malzemeler, dere yataklarında bertaraf edilmeyecek ve malzemelerin dere yataklarına taşınmasını önlemek için depolama sahalarında tedbirler alınacaktır. İZSU (İzmir Büyükşehir Belediyesi Su ve Kanalizasyon İdaresi) ile Devlet Su İşleri (DSİ) 2. Bölge Müdürlüğü, nehirlerden geçilmesi için planlanan her türlü mühendislik yapısı (örn. köprü, menfez vb.) hakkında bilgilendirilecektir. Atıksu ve yağmur suyu hatlarına veya mevcut altyapıya zarar vermemek için Proje Alanı'nda yapılacak her türlü kazı, sondaj vb. çalışma yapılmadan önce yer üstündeki veya altındaki mevcut yapıları belirlemek amacıyla İZSU (İzmir Büyükşehir Belediyesi Su ve Kanalizasyon İdaresi) ile irtibata geçilecektir.
		06/10/2015	Su kaynakları	Demekli mahallesinde yer alan içme suyu kuyusu ile paket atık su arıtma tesisi, Proje kapsamında planlanan tüm fiziksel çalışmalardan ve inşaat işlerinden korunacaktır.
Bayındır Belediyesi	Yerel Teşkilat	04/11/2015	İmar planı	Proje Alanı için onaylanmış 1/5.000 veya 1/1.000 ölçekli bir imar planı söz konusu değildir.
Kemalpaşa Belediyesi	Yerel Teşkilat	26/10/2015	İmar planı	Proje Alanı için onaylanmış 1/5.000 veya 1/1.000 ölçekli bir imar planı mevcut değildir. Proje Alanı, 1/100.000 ölçekli İzmir-Manisa İmar ve Çevre Düzeni Planında "Ormanlık Alan" olarak işaretlenmiştir.

Devlet Kurumları / Şirketler	Kurum Türü	Resmi Görüş Tarihi	Konu	Projeyle İlgili Resmi Görüşün Özeti
Torbalı Belediyesi	Yerel Teşkilat	21/10/2015	İmar planı	Proje Alanı için onaylanmış 1/5.000 veya 1/1.000 ölçekli bir imar planı mevcut değildir.
Kültür ve Turizm Bakanlığı, Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü	Yerel Teşkilat	20/04/2016	Kültürel miras/sit alanları açısından projenin lokasyonu Kültürel miras/sit alanlarının korunması	Proje Alanı, herhangi bir korunan kültürel miras sit alanı veya koruma alanı içerisinde yer almamaktadır. Tescil edilmesi için önerilen bir kültürel miras site alanı söz konusudur. Tescil tamamlanıncaya kadar bu alanda hiçbir faaliyet gerçekleştirilmeyecektir. Çalışmalar sırasında herhangi bir kültürel mirasa rastlanıldığında, işler derhal durdurulacak ve ilgili kanun uyarınca yerel makamlar veya en yakın Müze Müdürlüğü bilgilendirilecektir.
Orman ve Su İşleri Bakanlığı, Meteoroloji Genel Müdürlüğü	Merkezi Teşkilat	29/04/2014	Meteoroloji radarlarından minimum girişim uzaklığı	Rüzgâr türbinleri, meteoroloji radarlarından en az 20 km uzaklıkta kurulmalıdır.
Milli Savunma Bakanlığı, İzmir İnşaat Emlak Bölge Başkanlığı	Yerel Teşkilat	09/04/2014	Askeri bölgeler açısından projenin lokasyonu	Proje Alanı'nda (Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı haricinde) herhangi bir askeri bölge, yasak askeri bölge veya güvenlik bölgesi bulunmamaktadır.
İzmir Valiliği, İl Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü	Yerel Teşkilat	26/08/2014 06/10/2015	Arazi kullanımı	Proje Alanı'nın Orman Kanunu kapsamındaki ormanlık alanlar içerisinde yer alması nedeniyle, Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu kapsamında yapılacak bir işlem bulunmamaktadır.
TEİAŞ	Türkiye Elektrik İletim A.Ş.	09/04/2014	Mevcut altyapı	Fuat RES'in Elektrik Nakil Hattı (154 kV) Proje Alanı'na denk gelmektedir. Bununla birlikte, Mersinli RES Projesi'nin yapılmasında bir sakınca görülmemektedir.
BOTAŞ İzmir Müdürlüğü	Boru Hatları İle Petrol Taşıma Anonim Şirketi	27/03/2014	Mevcut altyapı	Proje Alanı'nın sınırları içinde veya civarında yer üstünde veya altında altyapı tesisi bulunmamaktadır.
İZMİRGAZ	Doğalgaz Dağıtım Anonim Şirketi	25/03/2014	Mevcut altyapı	Proje Alanı'nda altyapı tesisi bulunmamaktadır. İmar planının oluşturulmasından sonra yollar boyunca altyapı dizayn projeleri hazırlanacaktır. Şirket, yeni planların uygulanması hakkında bilgilendirilecektir.
GEDİZ İzmir İl Müdürlüğü	Elektrik Dağıtım Anonim Şirketi	10/03/2014	Mevcut altyapı	Türbinlerin bulunduğu yerleri etkileyen alçak veya yüksek gerilim nakil hatları söz konusu değildir. Resmi yazı, iki yıl süreyle geçerlidir. Alana yeni elektrik hatlarının döşenmesi durumunda, Müdürlüğe danışılmalıdır.

Tablo1- 1

Kaynak: Nihai ÇED Raporu, Nisan 2016.

1.1.3 Yerel ÇED Raporu'na Karşı Dava Dilekçesinde Belirtilen Paydaş Görüşleri

Proje kapsamında ÇŞB'den Temmuz 2016'da ÇED Olumlu Kararı'nın alınmasını takiben, Marmariç Ekolojik Yaşam Derneği ve aralarında Marmariç Permakültür Köyü sakinlerinin de yer aldığı farklı gruplar/kişiler ÇED Olumlu Kararı'nın iptali talebi ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'na karşı dava açmıştır. İlgili mahkemenin Yander Elektrik'in müdahil olmasına olanak tanıyan ara kararı Eylül 2016'da verilmiştir. Kasım 2016'da bilirkişilerin saha ziyareti ile ilgili bir rapor düzenlenmiş ve alt mahkeme nihai kararını Haziran 2017'de verilmiştir. Davacılar, temyiz talebinde bulunarak Haziran 2017'de alt mahkeme kararına itiraz etmiştir. Danıştay, davacıların yürütmeyi durdurma talebinin reddedildiği ara temyiz kararını Ağustos 2017'de vermiş olup, nihai karar verilinceye kadar ÇED Olumlu Kararının askıya alınmamasına hükmetmiştir. Mahkeme nihai kararı Ocak 2018'de vererek davacıların temyiz talebini reddetmiş ve Proje ile ilgili verilen ÇED Olumlu Kararı'na karşı açılan dava böylelikle sona ermiştir.

Dava sürecine dahil olan Proje paydaşlarının, dava dilekçesinde yer alan görüşleri Tablo 1-2'de özetlenmiştir. Tablonun son kolonunda ilgili görüşün ÇSDE Raporu'nun hangi bölümünde ele alındığı gösterilmektedir.

Tablo 1-2. Dava Dilekçesinde Belirtilen Paydaş Görüşleri

Konu	Dile Getirilen Paydaş Görüşleri	Görüşün/Konunun Ele Alındığı ÇSED Bölümü
Proje Alternatifleri (Lokasyon ve Teknoloji)	Alternatif değerlendirmesinin eksik olması	Bölüm 4 ("Proje Alternatifleri")
Değerlendirme ve Hafifletme Tedbirinin Eksik Olması	Türbinlerin dışında hangi birimler inşa edilecek, bunların inşa edildiği aşamadaki etkileri nelerdir? Elektrik nakil hattı ve nakliye yollarının etkileri (özellikle habitat kaybı bakımından) ele alınmamıştır. Yeraltı kablo ağının etkileri (özellikle habitat kaybı, yeraltındaki etkiler ve sağlık ve güvenlik bakımından) ele alınmamıştır. Diğer Proje birimlerinin (trafo binası, idari bina ek yolları vb.) etkileri (özellikle habitat kaybı bakımından) ele alınmamıştır.	Bölüm 3 ("Proje Açıklaması")
Elektrik Nakil Hattıyla İlgili ÇED Süreci	Etki değerlendirmesinin eksik olması	Bölüm 3 ("Proje Açıklaması") Bölüm 6 ("Arazi Kullanımı, Toprak ve Jeoloji") Bölüm 15 ("Toplum Sağlığı ve Güvenliği")
Ormanlık Alanlar	Genel Kayıp Kesilecek ağaçların iklim değişikliği bakımından değeri Habitat bölünmesi Sürdürülebilirlik Ağaç kesiminden kaynaklı erozyon ve heyelan riskindeki olası artış	Bölüm 6 ("Arazi Kullanımı, Toprak ve Jeoloji") Bölüm 11 ("Biyçeşitlilik")
Sera Gazı Emisyonları	Uluslararası anlaşmalara, sözleşmelere vb. atıfta bulunarak itirazda daha ayrıntılı olarak belirtilen sera gazı emisyonları SGE ile ilgili etki değerlendirmelerinin eksik olması "Kesilecek ağaçların iklim değişikliği bakımından değeri" olarak ele alınmıştır (yukarıdaki Ormanlık Alanlar bölümüne bakınız)	Bölüm 8 ("Hava Kalitesi ve Sera Gazı Emisyonları")
Biyçeşitlilik	Flora/fauna değerlendirmeleri ile ilgili mevcut ekosistem değerlendirme raporlarının nesnelligi Proje Alanı'ndaki bazı endemik bitki türlerinden bahsedilmemesi Proje Alanı'nın kuşların göç yolu üzerinde yer alması Proje Alanından 11 km uzaklıkta bulunan Bayındır-Ovacık-Arpadağ Yaban Hayatı Geliştirme Sahası ile ilgili değerlendirmenin eksik olması	Bölüm 11 ("Biyçeşitlilik")

Konu	Dile Getirilen Paydaş Görüşleri	Görüşün/Konunun Ele Alındığı ÇSED Bölümü
Proje Alanı	<p>“Proje Alanı’nın ormanlık alanlardan, özel şahıs arazilerinden ve tarım alanlarından çıkarıldığı yönündeki iddia gerçek durumu yansıtmamaktadır”</p> <p>“ÇED’de belirtilen mesafe tahminleri yanlıştır ve standartlara uygun değildir .Bu bağlamda tarım alanları, mera alanları ve kırsal yerleşimler hakkında yapılan değerlendirmeler yetersiz ve kanuna aykırıdır”</p>	<p>Bölüm 3 ("Proje Açıklaması") Bölüm 6 "Arazi Kullanımı, Toprak ve Jeoloji" Bölüm 14 ("Toplum Sağlığı ve Güvenliği") Bölüm 4 ("Proje Alternatifleri")</p>
Kazı	İnşaat aşamasındaki kazılar/hafriyat işleri ile ilgili değerlendirmelerin/hesaplamaların yetersiz olması	<p>Bölüm 6 "Arazi Kullanımı, Toprak ve Jeoloji" Bölüm 8 ("Hava Kalitesi ve SGE'ler)</p>
Toz	İnşaat aşamasındaki toz emisyonları ile ilgili değerlendirmelerin/hesaplamaların yetersiz olması	Bölüm 8("Hava Kalitesi ve SGE'ler)
Gürültü	İnşaat aşamasındaki gürültü etkisi ile ilgili değerlendirmelerin/hesaplamaların yetersiz olması	Bölüm 7 ("Gürültü")
Elektromanyetik ve Ses Ötesi	<p>İtirazda, "ispatlanmış etkilerin" mevcut olmadığı gerekçesiyle ÇED’de değerlendirmenin gerekli görülmemesinden dolayı "elektromanyetik etkilerin değerlendirilmediği" belirtilmektedir (ilgili literatürün gözden geçirilmesinin ardından elektromanyetik etkilerle ilgili hiçbir bilimsel veri bulunmamakta ve ÇED’de de bu durum belirtilmektedir).</p> <p>Paydaşlar, bu değerlendirmeye dayalı bir değerlendirmenin yapılması ve önleyici tedbirlerin alınması gerektiğini önermektedir.</p> <p>Hem türbinlerden, hem elektrik nakil hattından kaynaklanacak elektromanyetik ve ses ötesi etkilerle ilgili değerlendirmelerin/hesaplamaların yetersiz olması</p>	Bölüm 15 ("Toplum Sağlığı ve Güvenliği")
Su Kaynakları	Uludağ Barajı Rezervuarı, Mersinli İçme Suyu Kuyusu ve paket atık su arıtma tesisi etkileşimi ile ilgili çevresel değerlendirmenin genel olarak eksik olması	Bölüm 9 ("Su ve Atık Su")
Yangın Riski	Yangın riskine ilişkin hafifletme tedbirleri mevzuata uygun değildir	Bölüm 15 ("Toplum Sağlığı ve Güvenliği")
Kümülatif Etkiler	<p>Kümülatif etki değerlendirmesi, sadece enerji üretimi ile ilgili etkileri kapsamaktadır (çevre, habitatlar ve toplum sağlığı ve güvenliği hakkında bir değerlendirme söz konusu değildir)</p> <p>Türbinlerin dışındaki Proje birimleri kümülatif etki değerlendirmesine dâhil edilmemiştir</p> <p>Fuat RES’e ait elektrik nakil hattı Mersinli RES Proje alanına denk gelmektedir ve bu durum, bölgedeki başka hiçbir tesisin değerlendirmelere dâhil edilmediğini kanıtlamaktadır</p>	Bölüm 17 ("Kümülatif Etki Değerlendirmesi")
Kümülatif etkiler	"Fuat RES ile Karabel RES’in varlığı saha seçimi sırasında bir faktör olarak değerlendirilmemiş olup, ÇED de kanuna aykırıdır"	
Çevresel Maliyet-Fayda Analizi / Ormanlık Alanlar	"Ormanlık habitatların değeri" ve "gelişim değeri" bakımından maliyet-fayda analizi söz konusu değildir.	Bölüm 11 ("Biyçeşitlilik")
Çevresel Maliyet-Fayda Analizi	"Çevresel Maliyet-Fayda Analizi yetersiz olup, gerekli şartları karşılamamaktadır"	Bölüm 4 ("Proje Alternatifleri")
Halkın Katılımı	"ÇED Olumlu Kararı halkın katılımı esasına ters düşmektedir"	Bölüm 1 ("Paydaş Katılımı (bağımsız "Paydaş Katılım Planı")
Kamu Yararı	"ÇED Olumlu kararı kamu yararına ters düşmektedir"	Bölüm 13 ("Sosyo-ekonomik Çevre")

Kaynak: Dava Dilekçesi.

1.2. ÇSED Süreci Kapsamında Paydaş Katılımı

1.2.1 Halkın Bilgilendirilmesi ve Katılımı Toplantıları

Çevresel ve Sosyal Etki Değerlendirmesi (ÇSED) Danışmanı tarafından yürütülen ÇSED çalışmalarının bir parçası olarak, biri Cumalı mahallesinde, diğeri Çınardibi mahallesinde olmak üzere iki Halkın Bilgilendirilmesi ve Katılımı Toplantısı (Kapsam Belirleme Toplantısı) planlanmıştır. Cumalı mahallesindeki toplantı, 4 Ekim 2017 tarihinde yapılmıştır. Çınardibi planlanan toplantı süreci içerisinde gelişen koşullar ve yapılan muhtar görüşmeleri neticesinde ÇSED Raporu'nun halkla paylaşılacağı aşamada gerçekleştirilmek üzere tekrar planlanmıştır..

Toplantının yapılacağı yerlerin seçiminde, Mersinli RES Lisans Alanı civarında yer alan mahallelerin muhtarları öncelikle yüz yüze görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Cumalı mahallesi, Çınardibi mahallesi haricinde, çevredeki yerleşimlerde yaşayanların toplantıya katılmak için ulaşım sağlayabileceği merkezi yerleşim yeri olarak belirlenmiştir. Öte yandan, Pomaklardan* oluşan 822 kişilik nüfusa sahip Çınardibi mahallesi, hem demografik, hem de sosyo-ekonomik açıdan diğer yerleşim yerlerinden farklıdır. Bu nedenle, Çınardibi mahallesi için ileride ayrı bir toplantının yapılması planlanmaktadır. Bu toplantının ÇSED'in paydaşlarla paylaşılacağı dönemde gerçekleştirilmesi öngörülmektedir.

1.2.1.1 Cumalı Mahallesindeki Kapsam Belirleme Toplantısı

Cumalı mahallesinde planlanan Halkın Bilgilendirilmesi ve Katılımı Toplantısıyla ilgili olarak öncelikle mahalle muhtarına yazılı bilgilendirme yapılmıştır. Sonrasında yerel halk toplantının amacı, toplantı yeri, tarihi ve saati hakkında bilgilendirmek için Cumalı, Dağtekte, Dernekli, Karakızlar ve Karaot mahallerinde toplantının yapılacağı tarihten 10 gün önce muhtarlıklar, kahvehaneler veya camiler gibi halka açık yerlere ilanlar asılmıştır (bkz. Şekil 1-1). Ayrıca ilgili makamlara resmi yazılar gönderilerek toplantı hakkında bilgi verilmiştir. Bunlara ilavete, yöre halkını temsil eden kişilerle bireysel iletişim kurularak halk toplantıya katılım sağlamaya davet edilmiştir (bkz. ÇSED Ek H). Tablo 1-3'de paydaşların toplantı hakkında bilgilendirilmesi için kullanılan yöntemler özetlenmektedir.

Yerel halk tarafından yaygın bir biçimde kullanılan mahalledeki kahvehane, toplantı için yeterli kapasiteye ve fiziksel koşullara sahip olduğundan, Cumalı mahallesinde toplantı yeri olarak seçilmiştir. Ayrıca, civar yerleşim yerlerindeki halkın Cumalı mahallesindeki toplantıya katılımının en üst düzeye çıkarılması amacı ile Proje Şirketi servis hizmeti de sunmuştur.

Kapsam Belirleme Toplantısı, Proje Şirketi'nin temsilcileri (teknik ve çevresel proje müdürleri dâhil Dubai ve Türkiye'deki ofislerden gelen temsilciler) ile bağımsız ÇSED Danışmanı'nın (AECOM) katılımı ile gerçekleştirilmiştir. AECOM, toplantının moderatörlüğünü yapmıştır. Toplantı, toplantı amacının ve kapsamının tanıtımı ve açıklanması ile başlayıp, AECOM tarafından yapılan sunumla devam etmiştir. Sunumun ardından katılımcıların dile getirdiği sorular, endişeler ve öneriler teker teker alınmıştır. Toplantıda kullanılan sunum şablonu ÇSED Ek I'de verilmektedir. Sunumda ele alınan ana başlıklar aşağıdaki gibidir:

- Mersinli RES Projesi nedir?
- Proje Sahibi kimdir?
- Projenin beklenen faydaları nelerdir?
- Çevresel ve Sosyal Etki Değerlendirme Süreci nedir?
- Paydaş Katılımı: Sürece Nasıl Katılım Sağlanacaktır?
- Soru ve Cevap Oturumu

Dağteke Mahallesi

Karakızlar Mahallesi

Karat Mahallesi

Dernekli Mahallesi

Şekil 1-1. Mahallere Asılan İlanlar

Tablo 1-3. Paydaşların Kapsam Belirleme Toplantısı Hakkında Bilgilendirilmesi için Kullanılan Yöntemler

Paydaş Grubu	Paydaş Türü	Bilgilendirme Yöntemi
İzmir Valiliği, İl Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü	Devlet	Resmi Yazı
İzmir Valiliği, İl Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü	Devlet	Resmi Yazı
İzmir Valiliği, İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	Devlet	Resmi Yazı
Bayındır Kaymakamlığı	Devlet	Resmi Yazı
Bayındır Belediyesi	Devlet	Resmi Yazı
Kemalpaşa Kaymakamlığı	Devlet	Resmi Yazı
Kemalpaşa Belediyesi	Devlet	Resmi Yazı
Torbali Kaymakamlığı	Devlet	Resmi Yazı
Torbali Belediyesi	Devlet	Resmi Yazı
İzmir Orman Bölge Müdürlüğü	Devlet	Resmi Yazı
Cumalı Mahallesi Muhtarlığı	Yerel Halk	Resmi Yazı, Bireysel Toplantı
Karakızlar Mahallesi Muhtarlığı	Yerel Halk	Resmi Yazı, Bireysel Toplantı
Karaot Mahallesi Muhtarlığı	Yerel Halk	Resmi Yazı, Bireysel Toplantı
Yeşilköy Mahallesi Muhtarlığı	Yerel Halk	Resmi Yazı, Bireysel Toplantı
Çınardibi Mahallesiindeki Projeden Etkilenen Kişiler	Yerel Halk	Bireysel Toplantı
Marmariç Permakültür Köyü	Yerel Halk	Bireysel Toplantı

Mersinli RES Lisans Alanı'nı ve türbin lokasyonlarını gösteren (A0 formatında) büyük ölçekli bir harita, toplantı sırasında kahvehanenin duvarına asılmıştır (bkz. Şekil 1-2). Görüşlerini yazılı olarak iletmeyi tercih edecek kişiler için Türkçe dilinde yorum/öneri formları (ÇSED Ek J'ye bakınız) kullanıma sunulmuştur. Ancak, toplantı sırasında sunulan formlar vasıtası ile herhangi bir görüş bildirimi alınmamıştır.

Şekil 1-2. Toplantı Yerine Asılan Proje Alanı Haritası

Toplantıya Cumalı ve Yesilkoy mahallelerinden gelen yaklaşık 30 kişi katılım sağlamıştır. Her ne kadar kadınlar da dâhil olmak üzere toplumun tüm üyelerinin görebileceği halka açık yerlere ilanlar asılmış ve mahalle muhtarları, Proje Şirketi'nin, kadınlar dâhil tüm ilgili tarafların katılım göstermesi yönünde beklentisinin olduğu hakkında bilgilendirilmiş olsa da kültürel normlardan kaynaklandığı düşünülen nedenlerle toplantıya kadın katılımı gerçekleşmemiştir. Cumalı mahallesinin muhtarı da toplantıya katılım göstermiştir. Toplantıya katıldıklarını belgelemeyi tercih eden katılımcılar için bir katılımcı listesi tutulmuştur (bkz. ÇSED Ek K; yerel halktan 23 kişi listeyi imzalamıştır). Toplantılar sırasında çekilen fotoğraflar, Şekil 1-3 ile Şekil 1-6 arasında sunulmuştur.

Şekil 1-3. Toplantı Katılımcıları

Şekil 1-4. ÇSED Danışmanının Yaptığı Sunum

Şekil 1-5. Soru ve Cevap Oturumu (Yerel Halk Tarafından Soru Sorulması)

Şekil 1-6. Soru ve Cevap Oturumu (Proje Şirketinin Soruları Yanıtlaması)

Toplantı sırasında katılımcılar tarafından yöneltilen ve Tablo 1-4'te ayrıntılı olarak belirtilen hususlar, sorular, ve öneriler aşağıdaki ana konular üzerinde yoğunlaşmıştır:

- Proje'nin yerel halka faydaları
- Türbinlerin ve ulaşım yollarının yerleri
- Olası çevresel etkiler (örn. gürültü, toz)
- Trafikten kaynaklı etkiler
- Erişim kısıtlamaları

Tablo 1-4. Toplantı Sırasında Yöneltilen Hususlar/Sorular/Öneriler

No	Soruyu/Sorunu/Endişeyi/Öneriyi/Gündeme Getiren Taraf	Konu	Sorunun/Sorunların/Endişenin/Önerinin Tanımı	Proje Sahibinin/ÇSED Danışmanının Verdiği Yanıt	Endişenin/Sorunun Ele Alındığı ÇSED Bölümü
1.	Cumalı Mahallesi Muhtarı	Projenin faydaları	1.1. Projenin Cumalı mahallesine faydaları nelerdir?	Proje Şirketi ile ÇSED Danışmanı tarafından Proje ile sağlanacak yerel istihdam olanakları ve temin edilecek mal ve hizmetler ile ilgili bilgiler verilmiştir.	Bölüm 13 (Sosyo-ekonomik Çevre)
			1.2. Mahalle üretecek elektrikten faydalanacak mıdır?	Proje Şirketi'nin yerel yerleşimlere elektrik sağlama yetkisinin olmayacağını izah etmek için mevcut kanun ve yönetmelikler çerçevesindeki devlet politikası ve prosedürleri açıklanmıştır.	Bölüm 13 (Sosyo-ekonomik Çevre)
			1.3. Belli yolların asfaltla kaplanması mümkün müdür?	Proje Şirketi, orman yolları üzerinde yapılacak çalışmaların Orman Müdürlüğü'nün yetkisi altında olduğunu ve yetkililerin genellikle sadece yolun genişletilmesine izin verdiğini ve asfalt kaplamaya sıcak bakmadığını açıklamıştır. Öte yandan talep, Orman Yetkilileri ile ileride yapılacak görüşmelerde ve toplumsal kalkınma projelerinin oluşturulmasında değerlendirilmek üzere not edilmiştir.	Bölüm 3 (Proje Açıklaması)
2.	Yeşilköy mahallesi (Herder) sakini	Güvenlik riskleri	2.1. Proje bileşenlerinin hayvanlar (ör: keçi sürüsü) üzerinde teşkil edebileceği güvenlik riskleri hakkındaki endişeler dile getirilmiştir.	Proje Şirketi, trafoların türbinlerin içinde yer alacağını ve bu nedenle Proje'nin hayvanlar üzerinde hiçbir risk (örn. elektrik çarpmasından dolayı ölüm) yaratmayacağını açıklamıştır. Buna ek olarak bu dizaynın, çobanların erişimini kısıtlayabilecek çitlerin bulunmayacağı şekilde yapılacağı bilgisi verilmiştir.	Bölüm 15 (Toplum Sağlığı ve Güvenliği)
		Trafikten kaynaklı etkiler	2.2. Hayvancılık faaliyetleri yürüten kişiler için gerektiğinde sürünün yolun dışında tutulabilmesi için ulaşım yollarına ceplerin inşaa edilmesi talep edilmiştir.	Proje Şirketi, tasarımda bu önerinin fizibilitesinin değerlendirileceğini belirtmiştir. ÇSED Danışmanı, Proje kapsamında Trafik Yönetim Planı'nın oluşturulup uygulanacağını ifade etmiştir.	- Bölüm 15 (Toplum Sağlığı ve Güvenliği)
3.	Cumalı Mahallesi Sakini	Gürültü etkisi	3.1. Proje gürültüye neden olacak mıdır?	ÇSED Danışmanı, türbinlerin kaynağında, yayıldıkça azalacak bir gürültü yaratacağını açıklamıştır. ÇSED'in bir parçası olarak yapılacak	Bölüm 6 (Gürültü)

No	Soruyu/Sorunu/Endişeyi/Öneriyi Gündeme Getiren Taraf	Konu	Sorunun/Sorunların/Endişenin/Önerinin Tanımı	Proje Sahibinin/ÇSED Danışmanının Verdiği Yanıt	Endişenin/Sorunun Ele Alındığı ÇSED Bölümü
				bilgisayar temelli gürültü modelleme çalışmaları üzerinden bilgi verilmiştir. Bu kapsamda yasal sınır değerlerin sağlanacağı mesafeler raporda belirtilecektir.	
			3.2. İnşaat çalışmaları sırasında arıcılık faaliyetlerini etkileyebilecek şekilde yaratılacak tozla ilgili endişe dile getirilmiştir.	Proje'nin yaratabileceği toz etkisini değerlendirmek üzere bilgisayar temelli modelleme çalışmalarının yapılacağı ifade edilmiştir. İnşaat işlerinden etkilenebilecek tüm olası arıcılık faaliyetlerini belirlemek amacıyla sosyo-ekonomik araştırmalar yapılacaktır.	Bölüm 8 (Hava Kalitesi ve SG Emisyonları)
4.	Cumalı Mahallesi Sakini	İstihdam olanakları	4.1. İş başvuruları ile ilgili takvim ve prosedür hakkında bilgi talep edilmiştir.	Proje Şirketi, Proje'nin mevcut durumu (örn. inşaat başlamadan önceki gerekli izinlerin tamamlanması) hakkında bilgi vermiş olup, Projede 2018 yılının 1./2. çeyreğinde iş başvurularının kabul edilmesine başlanacağı açıklanmıştır. Mahalle muhtarlarının bilgilendirmesi yoluyla ve diğer ilgili yöntemlerle yerel halkın Projenin takvimi ve gelecek istihdam olanakları hakkında bilgilendirileceğinden söz edilmiştir.	Bölüm 13 (Sosyo-ekonomik Çevre) Paydaş Katılım Planı (bağımsız)
5.	Yeşilköy Mahallesi Sakini	İstihdam olanakları	5.1. Mahallede ikamet eden bir vatandaş (sağlık ve güvenlik konusunda uzmanlığa sahip maden mühendisi olan ve başka bir ilde çalışan) oğlu hakkında bilgi vermiş ve bu Proje'de kapsamında öngörülen iş olanakları ile ilgili bilgi talep etmiştir.	Proje Şirketi, Proje'nin sosyal entegrasyonunu sağlamak ve ilgili maliyetleri azaltmak için kendilerinin tercihinin yerel istihdam ve tedarik olanaklarından yana olduğunu açıklamıştır. Yerel halk içinde uzman kişilerin mevcut olmasının önemi vurgulanmış olup, ilerideki iş başvuruları ile ilgili takvim ve genel prosedür bir kez daha belirtilmiştir.	Bölüm 13 (Sosyo-ekonomik Çevre)
6.	Cumalı Mahallesi Sakini	Proje lokasyonu	6.1. Proje'nin yerel yerleşimlere mesafesi hakkında bilgi talep edilmiştir.	ÇSED Danışmanı, toplantı yerinin duvarına asılmış büyük ölçekli bir harita planı üzerinde türbinlerin ve diğer Proje birimlerinin lokasyonunu göstermiştir. Başta Cumalı mahallesi olmak üzere civardaki mahallelerin türbinlere uzaklığı, harita üzerinde açıklanmıştır.	Bölüm 3 (Proje Açıklaması)
		Proje Sahibi	6.2. Proje Şirketi'nin yapısı (örn. devletle ilişkisi) hakkında bilgi talep edilmiştir.	Proje Şirketi, şirketin özel olduğunu ve şirket ile devlet arasında bir ilişki bulunmadığını belirterek Proje Yönetiminin yapısını açıklamıştır.	Bölüm 3 (Proje Açıklaması)

Toplantı, yaklaşık 1 saat sürmüştür. Katılımcıların tüm sorularına ve dile getirdikleri hususlara yanıt verildikten sonra geri kalan bir konunun olmadığı teyit edilerek toplantı sonlandırılmıştır. Toplantının ardından, toplantı salonu içinde ve dışında birebir sohbetlerle katılımcılarla ilave istişarelerde bulunulmuştur.

1.2.2 Marmariç Permakültür Topluluğu ile Yapılan Toplantılar

İzmir, Bayındır ilçesi Dernekli mahallesi Mersinli mevkiinde yer alan Marmariç Permakültür Köyü, Mersinli RES Proje Alanı'na en yakın yerleşimdir. Proje'ye en yakın bina, 17 No'lu Türbinin yaklaşık 1 km güneydoğusunda bulunmaktadır.

Topluluğun ilk üyeleri, Türkiye'de bir örnek teşkil edecek ve ilgili taraflar arasında deneyimlerin paylaşılmasına olanak sağlayacak, permakültür esaslarına dayalı sürdürülebilir bir ekolojik yerleşim yeri kurmak ve sürdürmek amacıyla Dernekli mahallesinin 20 yıl önce terk edilmiş bir mezrası olan Mersinli mevkiine 2013 yılında taşınmıştır. Öngördüğü hedefleri gerçekleştirmek için topluluğun kamu kurumları ve özel kurumlar ile irtibata geçmesini ve işbirliği yapmasını desteklemek amacıyla 2005 yılında tüzel kişilik niteliğinde Marmariç Ekolojik Yaşam Derneği kurulmuştur. 2010 yılında Marmariç Permakültür Köyü, ilgili taraflara eğitimler vermek için Türkiye Permakültür Araştırma Enstitüsüne ev sahipliği yapmaya başlamıştır. Mevcut durumda, köyde 14 kişinin yaşadığı 8 hane bulunmaktadır.

Marmariç Permakültür Köyü, ÇSED'in kapsam belirleme aşamasında kilit bir paydaş grubu olarak belirlenmiştir. Aralarında Marmariç Permakültür Köyü'nden bazı sakinlerin de yer aldığı kişiler ile birlikte Marmariç Ekolojik Yaşam Derneği, Mersinli RES Projesi'ne ilişkin Temmuz 2016 tarihli ÇED Olumlu Kararı'nın iptalini talep ederek, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın aleyhine Temmuz 2016'da bir dava açmıştır. Dava dilekçesinde belirtilen hususlar, ilgili tarihte Türkiye'de yürürlükte bulunan ÇED Yönetmeliği'ne uygun olarak hazırlanmış ve onaylanmış yerel ÇED Raporu'nda uygun şekilde ele alınmamış olan (alternatiflerin değerlendirilmesi; Proje ve/veya erişim yolları, kablo sistemi, trafo merkezi, idari bina dâhil ilgili tesislerin tanımlanması ve değerlendirilmesi; ormanlar ve biyoçeşitlilik ile ilgili etkilerin temel olarak niteliğinin belirlenmesi ve değerlendirilmesi; sera gazı değerlendirmesi; olası toz emisyonların, tozun ve ses ötesi ve elektromanyetik etkilerin değerlendirilmesi; kümülatif etki değerlendirmesi gibi) çevresel hususlar ve değerlendirmeler üzerinde yoğunlaşmıştır. Dava mahkemenin Ocak 2018'de verdiği nihai karar ile Bakanlık lehine sonuçlanmıştır. Ayrıca yerleşime ait bazı konutlar ve tarım alanları, Proje'nin Lisans Alanı sınırları içerisinde yer almaktadır. Bu bağlamda, Lisans Alanı içerisinde taşınmazları bulunan hak sahipleri Kamulaştırma Kanunu'nun 27. Maddesi uyarınca Proje kapsamında bir acil kamulaştırma uygulanması ihtimali sebebiyle endişe duymaktadırlar.

Kilit bir paydaş grubu olarak tanımlanan Marmariç Permakültür Köyü sakinleri ile ÇSED sürecinin başlangıcından itibaren düzenli görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Söz konusu paydaş grubu ile Temmuz 2017'den bu yana ÇSED kapsamında gerçekleştirilen görüşmeler Tablo 1-5'te özetlenmektedir.

Tablo 1-5. Marmariç Permakültür Köyü Temsilcileri ile ÇSED Süreci Kapsamında Yapılan Paydaş Görüşmeleri/Toplantıları

Görüşülen Paydaş/Grup Türü	Tarih	Yer	Toplantının Amacı	Katılanlar
Marmariç Permakültür Köyü Temsilcisi	13 Temmuz 2017	İstanbul	Proje ve Proje Sahibi ile ilgili değişikliklerin aktarılması amacıyla ilk toplantının yapılması; topluluğun başlıca endişeleri ve Marmariç Permakültür Köyü için oluşturulacak uygun paydaş katılım stratejisi hakkında görüşmenin gerçekleştirilmesi	Alcazar Energy Üst Yönetimi (Dubai) Proje Şirketi'ni temsil eden Alcazar Energy Türkiye Temsilcileri AECOM Turkey (ÇSED Danışmanı)
Marmariç Permakültür Köyü Sakinleri	28 Temmuz 2017	İzmir (Marmariç Köyü)	Topluluk üyeleriyle tanışma; Proje ve Proje Sahibi ile ilgili değişikliklerin aktarılması ve topluluğun çevresel ve sosyal endişeleri hakkında görüşme yapılması	Alcazar Energy Üst Yönetimi (Dubai) Proje Şirketi'ni temsil eden Alcazar Energy Türkiye Temsilcileri AECOM Turkey (ÇSED Danışmanı)
Marmariç Permakültür Köyü Sakinleri	3 Ekim 2017	İzmir (Marmariç Köyü)	4 Ekim 2017'de Cumalı mahallesinde yapılacak Halkın Bilgilendirilmesi ve Katılımı (Kapsam Belirleme) Toplantı'sına davette bulunma; uluslararası çevresel ve sosyal standartlara uygun olarak gerçekleştirilen ÇSED çalışmalarının kapsamı (gürültü, görsel, elektromanyetik, toz, sosyal vb. Konuları içerecek şekilde) ve metodolojisi hakkında topluluk üyelerinin ayrıntılı olarak bilgilendirilmesi.	Alcazar Energy Üst Yönetimi, Teknik Ekibi, Proje Çevre Uzmanı (Dubai) Proje Şirketi'ni temsil eden Alcazar Energy Türkiye temsilcileri AECOM Turkey (ÇSED Danışmanı)

Marmariç Permakültür Köyü sakinleri ile yapılan toplantılarda, önceki Proje Sahibi'nin de Proje'yle ilgili olarak kendileriyle belirli ölçüde iletişime geçtiği belirlenmiş olmakla birlikte Proje Şirketi'nin Alcazar Energy tarafından satın alınmasıyla birlikte yapıcı ve şeffaf bir bilgilendirme ve istişare süreci başlatılmıştır. Bugüne kadar yapılan toplantılarda, topluluk üyelerinin dile getirdiği ve ÇSE Danışmanı ile Proje Şirketi tarafından not edilen çevresel ve sosyal hususlar Tablo 1-6'da sunulmuştur.

Tablo 1-6. Toplantılarda Marmariç Permakültür Köyü Sakinleri Tarafından Gündeme Getirilen Hususlar

Çevresel ve Sosyal Konu	Endişe/Sorular/Beklenti
Proje Tasarımı	Türbin sayısının ve RES'in kurulu gücünün artma olasılığı
Görsel Etkiler	Türbinlerin Marmariç Permakültür Köyü'ne ve köyde yer alan konutlara uzaklığı ve görünürlüğü
Ulaşım	İnşaat aşamasında ulaşım için kullanılacak ulaşım yollarının güzergahı
Sosyo-ekonomik koşullar	Olası toz üretiminin tarım faaliyetleri üzerindeki etkisi (örn. kiraz bahçeleri ve bahçeler) Proje personelinin yöre halkı ile etkileşimi Şantiye sahasının varlığından dolayı (başta kadınlara yönelik olmak üzere) yöre halkı üzerindeki olabilecek psikolojik baskı Proje'nin hayvancılık faaliyetleri üzerindeki olası etkisi
Biyçeşitlilik	Proje'nin fauna bileşenleri (örn. memeliler) üzerindeki olası etkisi İlgili Amenajman Planları kapsamında Orman yetkililerinin yürüttüğü kesim faaliyetlerine kıyasla Proje'den kaynaklı ağaç kaybının göreceli olarak sınırlı olacağı Yerel ÇED Raporunda yer alan temel flora ve fauna verilerinin geliştirilmesi/güncellenmesi ihtiyacı
Toplum Sağlığı ve Güvenliği	Hafriyat işlerinden ve ulaşım kaynaklı olası toz ve gürültü üretiminin inşaat ulaşım yollarının civarında bulunan yerleşimler üzerindeki etkisi

Çevresel ve Sosyal Endişe/Sorular/Beklenti Konu

	Türbinlerin Marmariç Permakültür Köyü üzerindeki gürültü etkisi potansiyeli
	RES'in Marmariç Permakültür Köyü üzerindeki elektromanyetik etki potansiyeli
	RES'in Marmariç Permakültür Köyü üzerindeki gölge titreşimi etkisi potansiyeli
Kümülatif Etkiler	Mevcut projelerde (örn. Fuat RES) kapasitenin artırılması durumunda olası görsel etkiler
	Önemli miktarda türbinin yer aldığı birden fazla RES'in neden olacağı hava akışından kaynaklı rüzgâr türbinlerinin iklim koşulları üzerindeki etkisi
Arazi Edinimi	Proje Lisans Alanı içinde yer alan arazilerin acil kamulaştırma yoluyla kaybedilmesi ihtimali ile ilgili endişeler; mülkiyet sahiplerinin türbinler, erişim yolları, idari bina vb. dâhil her türlü Proje tesisi için Lisans Alanı'ndaki arazilerin kamulaştırılmaması yönündeki taahhüt beklentisi.
	Lisans Alanı sınırlarının değişme olasılığının yasal boyutu

ÇSED Danışmanı'nın yaptığı görüşmelere ek olarak, Proje Şirketi, Marmariç Permakültür Köyü sakinlerinin Proje hakkındaki görüşlerini anlamak için Halkla İlişkiler Sorumlusu ve diğer Şirket yetkililerinin katılımı ile Kasım 2017 ve Şubat 2018 tarihleri arasında çok sayıda toplantı/görüşme gerçekleştirmiş olup, teknik ve idari açıdan mümkün olan konular için makul görüşlerin ve endişelerin uygun şekilde ele alınmasına yönelik önlemleri değerlendirmeye ve geliştirmeye başlamıştır. Proje Şirketi'nin değerlendirmelerinin devam ettiği ve Marmariç Permakültür Köyü sakinleri ile devam eden istişarelere konunun temel hususlar aşağıda belirtilmektedir:

- Lisans Alanı sınırları içinde yer alan ve mevcut durumda planlanan ya da gelecekte olabilecek kapasite artışı faaliyetlerden etkilenebilecek Marmariç Permakültür Köyü sakinlerine ait arazilerin yönetimi,
- İnşaat ve işletme faaliyetlerinden kaynaklı gürültü etkisinin yönetimi,
- Elektromanyetik etkilerle ilgili standartlardaki olası değişikliklerin yönetimi,
- Ağaç kesiminin en aza indirilmesi.

Süreç boyunca Proje Şirketi, Marmariç Permakültür Köyü sakinlerinin endişelerini dikkate almış ve değerlendirmiştir. Bu kapsamda, Proje Sahibi gerekli hususlarda ilgili idari ve teknik süreçlerin yürütüleceğini ve ihtiyaç duyulan konularda mümkün olan önlemleri alınacağını taahhüt etmektedir. Marmariç Permakültür Köyü paydaşları da yapılan toplantılarda sözlü ve ayrıca yazılı olarak Proje Sahibi'nin taahhüt ettiği önlemler hakkında bilgilendirilmiştir:

- Marmariç Permakültür Köyü'ndeki paydaşların Lisans Alanı içinde kalan taşınmazları üzerinde yapmakta olduğu tarım faaliyetlerinin gerektiğinde ilgili devlet kurumlarıyla da işbirliği yapılarak Proje'den etkilennememesinin sağlanması
- Marmariç Permakültür Köyü'ndeki paydaşların ağaç kesim faaliyetleri hakkında bilgilendirilmesi
- Marmariç Permakültür Köyü'ndeki paydaşların izleme faaliyetleri ve sonuçları hakkında bilgilendirilmesi

Bunlara ek olarak, biyoçeşitlilik, görsel yapı ve arka plan gürültüsü üzerindeki olası Proje etkilerinin en aza indirilmesi amacı ile Proje Şirketi tarafından aşağıdaki önlemler alınacaktır:

- Biyoçeşitlilik Eylem Planı'nın Uygulanması
- Orman Yetkilileri ile Ağaçlandırma Protokolünün İmzalanması
- Ağaçlandırma Programının Uygulanması
- Gürültüye hassas alıcılara en yakın yerlerde bulunan çalışma sahalarında inşaat faaliyetlerinin sadece gündüz yapılması
- Gürültünün Proje standartlarına uygun seviyelerde tutulması amacı ile türbinlerin işletilmesinin rüzgâr hızları da dikkate alınarak gerektiğinde optimize edilmesi
- Gürültü Yönetim Planı'nın uygulanması

- Oluşturulacak şikâyet mekanizması ile şikâyet ve önerileri toplamak için Paydaş Katılım Planı'nın uygulanması
- Proje'nin ilgili yönetmelik sınır değerlerine ve Proje standartlarına uygun olarak gerçekleştirildiğini doğrulamak için gürültü izleme programının uygulanması
- Yeraltı kablo sisteminin kullanılması.

Proje ömrü boyunca Marmariç Permakültür Köyü paydaşları ile istişare faaliyetleri düzenli bir şekilde sürdürülecek ve paydaş görüşleri Proje'nin tüm aşamalarında Proje Şirketi tarafından dikkate alınacaktır.

Proje Sahibi, süreç içerisinde, paydaşların görüşlerinin ve endişelerinin makul bir şekilde ele alınmasını ve mümkün olduğunda çözülmesini sağlamak için gerekli paydaş katılım faaliyetlerini gerçekleştirecektir. Bu faaliyetlerin zamanlaması ve sıklığı paydaşlarla istişare halinde belirlenecektir.

1.2.3 Kilit Bilgi Sağlayıcılar ile Yapılan Görüşmeler

Proje Alanı'nın çevresindeki 5 km çapında bir alanda kalan yerleşimler olan Çınardibi, Dernekli, Cumalı, Dereköy, Gökyaka, Yeşilköy, Dağtekte, Helvacı, Karakızlar, Karaot ve Ormanköy mahallelerinin muhtarları Ekim 2017'de kilit bilgilendirici görüşmeleri gerçekleştirilmiştir. Bu görüşmeler ÇSED Danışmanı'nın sosyal uzmanı tarafından yapılmıştır. Görüşmelerin temel amacı, çalışma alanı içerisindeki yerel sosyo-ekonomik koşullar hakkında bilgi toplamak ve ileride gerçekleştirilecek paydaş katılım faaliyetleri ile toplumsal kalkınma stratejilerini geliştirmek olmuştur. Bu kapsamda, görüşmeler sırasında yerleşimlerde yaşayan kişilerin Proje ile ilgili algısı ve Proje'den beklentileri hakkında derinlemesine bilgi edinilmiştir. Yapılan görüşmeler ile ilgili detaylı bilgiler ÇSED Bölüm 13'te sunulmuştur.

1.2.4 Projeden Etkilenen Kişiler (PEK'ler) ile Yapılan Görüşmeler

ÇSED kapsamında daha önce belirlendiği üzere, 12 No'lu Türbinin bulunduğu kayıtlı orman arazileri üzerinde (277/1 ve 277/2 parsel numaralı 2 farklı parsel üzerinde) izinsiz kirazcılık faaliyetleri yürütülmektedir. İlgili parsellerin mülkiyet durumunu anlamak ve etkilenen kişileri (arazi kullanıcılarını) ve sosyo-ekonomik durumlarını, arazi ediniminden kaynaklı etkilerin önemini ve geçim kaynaklarının geri getirilmesi için geliştirilebilecek alternatifleri belirlemek için Proje Şirketi ve ayrıca ÇSED Danışmanı tarafından arazinin izinsiz kullanıcılarıyla görüşmeler yapılmıştır. ÇSED Danışmanı tarafından yapılan sosyo-ekonomik araştırmaların bulguları Bölüm ÇSED Bölüm 13'te sunulmuştur.

ÇSED görüşmeleri kapsamında, Projeden Etkilenen Kişilerden (PEK'ler) Çınardibi mahallesinde yaşayan ve etkilenen iki orman parselinden birini kiraz dikim faaliyetleri için kullandığı tespit edilen vatandaş ile 3 Ekim 2017 tarihinde Çınardibi kahvehanesinde bir toplantı yapılmıştır (bkz. Şekil 1-7).

Takip eden süreçte, alanın gerçek kullanıcılarını belirlemek amacı ile 20-22 Aralık 2017 tarihlerinde ek bir saha ziyareti yapılmıştır. Saha ziyareti sırasında, bahse konu iki orman parseli ile ilgili tüm PEK'ler ile görüşülmüş olup, parsellerin kadastral sınırları belirlenmiştir.

1.2.5 Yerel Kurumlar ve Birlikler ile Yapılan Görüşmeler

Kemalpaşa ve Bayındır ilçelerindeki İlçe Tarım Müdürlükleri ile 20-22 Aralık 2017 tarihlerinde ek toplantılar planlanmıştır. Toplantılarda, bölgede yapılmakta olan tarım ve hayvancılık faaliyetleri ile ilgili temel bilgiler alınmıştır. Diğer yandan, devlet yetkilileri önerilen Proje'nin olası çevresel ve sosyal etkileri hakkında da bilgilendirilmiştir. Toplantı sırasında Mersinli RES Lisans Alanı'nı ve türbin lokasyonlarını gösteren (A3 formatında) büyük ölçekli bir harita sunulmuş olup, yetkililerle olası çevresel ve sosyal riskler görüşülmüştür. Toplantılarda kurumlar tarafından dile getirilen görüşler Tablo 1-7'de özetlenmiştir.

Şekil 1-7. Çınardibi Mahallesinde PEK'ler ile Yapılan Toplantıdan Görünüm (3 Ekim 2017)

Tablo 1-7. Kurum Görüşmelerinde Dile Getirilen Hususlar

Ana Çevresel ve Sosyal Konu	Endişeler/Yorumlar
Geçim Kaynağı Üzerindeki Etki	<p>Arıcılık, bölgedeki bazı haneler için önemli geçim kaynaklarından biridir. Olası toz oluşumunun yaratacağı etki, bu geçim kaynaklarını etkileyebilir. Proje'nin inşaat aşamasında ilgili etki azaltıcı önlemler alınmalıdır.</p> <p>Bölgedeki önceki RES Projelerinin arıcılık üzerinde şimdiye kadar gözlemlenebilir olumsuz etkiler yaratmadığına dikkat edilmelidir.</p>
Erişim Kısıtlaması	<p>Proje'ye özgü etki azaltıcı önlemler oluşturulurken bölgedeki otlatma faaliyetleri de göz önünde bulundurulmalıdır.</p>
Paydaşlara Bildirimde Bulunma	<p>Arı yetiştiricileri, arı kovanlarını yerleştirmeden önce İl Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü'ne başvurmak zorundadır. Dolayısıyla Müdürlüğün, arı yetiştiricilerine bildirimde bulunabilmesi için Proje kapsamındaki gelecek inşaat faaliyetlerinin yapılacağı yerler hakkında bilgilendirilmesi gereklidir.</p>
Toplumsal Kalkınma	<p>Projenin sağlayacağı yararları artırmak için yetkililer tarafından aşağıdaki toplumsal kalkınma projeleri önerilmiştir:</p> <ul style="list-style-type: none">• Arı yetiştiricilerine eğitim verilmesi;• Proje'den etkilenen yerleşimlerde yaşayan kişilerin tarım ve hayvancılık kooperatifleri gibi kuruluşlar kurması yönünde teşvik edilmesi; ve• Projenin inşaat aşamasında istihdam fırsatlarının sunulması.

İzmir Milli Emlak Genel Müdürlüğü ile ek toplantılar yapılmıştır. Toplantılar sırasında, Proje'nin inşaat aşamasında uygulanabilecek olası geçim kaynaklarının yeniden yapılandırılması ve tazminine yönelik stratejiler üzerinde fikir alış veriş yapılmıştır

Yukarıda bahsedilen toplantılardan ayrı olarak, İzmir Arı Yetiştiricileri Birliği yönetim kurulu üyesi (Ziraat Yüksek Mühendisi) ile de bir görüşme yapılmıştır. Yetkili ile Proje'nin arıcılık faaliyetleri üzerindeki potansiyel etkileri ve olası toplumsal kalkınma faaliyetleri görüşülmüştür. Toplantı sırasında yetkili tarafından aşağıdaki konulara vurgu yapılmıştır:

- Proje'nin inşaat aşamasında toz bastırma gibi gerekli etki azaltıcı önlemler alınmalıdır;
- Arı yetiştiricileri, Proje kapsamındaki gelecek inşaat faaliyetlerinin yapılacağı yerler hakkında vaktinde bilgilendirilmelidir;
- Mevsim başlangıcında Proje Şirketi tarafından arı yetiştiricilere kraliçe arılar tedarik edilebilir; ve
- Arı yetiştiricilerinin kovanlarını yerleştirdiği belli alanlara (lavanta gibi) spesifik çiçekler ekilebilir.

1.3. Paydaşlara Yönelik Şikâyet Mekanizması

Şikâyette bulunmak için kullanılacak prosedür ve kanallar (Örn. telefon, e-posta adresi ve web sitesi) hakkında bilgi, Proje Etki Alanı içindeki tüm yakın yerleşimlerde ve Proje Şirketinin web sitesinde duyurulacaktır. Şikâyette bulunmak için kullanılacak Kamu Şikâyet Formu EK C'de verilmiştir. Şikâyet Formu teslim alınır alınmaz, Halkla İlişkiler Görevlisi tarafından Şikâyet Kayıt formu doldurulacaktır.

Proje Şirketi, hâlihazırda, olası şikâyetlerin yönetilmesinden ve Şikâyet Prosedüründen de sorumlu olacak Halkla İlişkiler Görevlisi'ni istihdam etmiş bulunmaktadır. Şikâyet prosedürü kapsamında kişilerden, kurumlardan veya topluluklardan gelen her şikâyet değerlendirilecektir. Her özel şikâyete ilişkin yanıt, şikâyette bulunan tarafa (şikâyet sahibine) iletilecektir. Bir şikâyet sahibi tarafından sağlanan önemli bilgileri kaydetmek ve ilgili gelen iletişimi kaydetmek için resmi bir prosedür kullanılacaktır. Şikâyet soruşturmasının bir sonucu olarak alınan aksiyonların ve kararların kaydı da belgelendirilecektir. Şikâyet, şikâyet sahibi ile anlaşıldığı şekilde çözüme kavuşturulur kavuşturulmaz, Halkla İlişkiler Görevlisi tarafından şikâyet kapatma formu (PKP'de yer alan Ek E'ye bakın) doldurulacaktır. Alınması gereken mecburi tedbirler, sorumlu tarafça izlenecektir. Şikâyetin nasıl bildirileceğine ilişkin örnek bir broşür, EK E'de sunulmuştur.

Proje Şirketi, etkilenen paydaşlar ve topluluklardan gelen endişe ve şikâyetlere cevap vermesini sağlayan resmi bir prosedür oluşturmayı amaçlamaktadır. Şikâyet mekanizmasının yönetiminde yer alan personel için eğitimin gerekli olduğu durumlarda, Proje Şirketi bu eğitimin zamanında verilmesini sağlayacaktır.

Halkla İlişkiler Görevlisi, Proje'ye ait Şikâyet Prosedürü'nün Proje Şirketi tarafından uygulanmasından günlük olarak sorumlu olacaktır. Şikâyetlerin toplanmasını kolaylaştırmak için Proje Şirketi tarafından seçili yerleşimlerdeki (Şantiye Sahası/Ofis Binaı girişi ya da civardaki mahalle muhtarlıklarına şikâyet kutuları konulacaktır.

Şikâyet sahibi gündeme getirilen yorum veya şikâyet üzerine Proje Şirketi tarafından önerilen ve uygulanan çözümlerden memnun değilse, Türk yasalarına uygun olarak başka arabuluculuk veya hukuk yolları aramaya serbesttir.

Şikâyet prosedürü, çalışanların ve çalışan dışındaki kişilerin şikâyetlerini de kapsayacaktır. Kurum içi şikâyetler, Proje Şirketi'nin İnsan Kaynakları (İK) Departmanı tarafından yönetilecektir. Çalışan öneri kutuları, şantiye sahasında mevcut bulunacaktır. Çalışanlara yönelik şikâyet mekanizması aşağıdaki özellikleribarındır:

- Şeffaflık
- Tarafsızlık
- Gizlilik
- Erişilebilirlik

EK B Paydaş Listesi

Seviye	Kategori	Kurum/Kuruluş	İletişim Bilgileri
Dâhili	Personel	Proje Personeli	Uygulanabilir değil
	Altyükleniciler	(Daha Sonra Belirlenecek)	(Daha Sonra Belirlenecek)
Ulusal	Ulusal Resmi ve Kurumlar ve İlgili Bakanlıklar	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	Adres: Mustafa Kemal Mahallesi Eskişehir Devlet Yolu 9. km. No: 278 Çankaya / ANKARA Telefon: +90 312 410 1000 E-posta: cevreseshircilikbakanligi@hs01.kep.tr
		Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı	Adres: Türkocağı Cad. No:2 Pk: 06100 Çankaya/ANKARA Telefon: +90 312 212 6420
		Türkiye Elektrik İletim A.Ş. (TEİAŞ)	Adres: Nasuh Akar Mah. Türkocağı Cad. No:12 Balgat/ANKARA Telefon: +90 312 222 8160
		Elektrik Üretim A.Ş. (EÜAŞ)	Adres: Nasuh Akar Mah. Türkocağı Cad. No:2/F-1 Pk: 06520 Çankaya/ANKARA Telefon: +90 312 212 6900 E-posta: basinhalk@euas.gov.tr
		Yenilenebilir Enerji Genel Müdürlüğü	Adres: Eskişehir yolu 7. km No: 166 Pk: 06520 Çankaya/ANKARA Telefon: +90 312 295 5000 E-posta: info@yegm.gov.tr
		Orman ve Su İşleri Bakanlığı	Adres: Beştepe Mah. Alparslan Türkeş Cad. No.: 71 - Yenimahalle/ANKARA Telefon: +90 312 207 5000
		Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı	Adres: Hakkı Turaylıç Cad. No.: 5 Pk: 06338, Emek Çankaya/ANKARA Telefon: +90 312 203 1000
		Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı	Adres: Üniversiteler Mah. Dumlupınar Bulvarı No: 161 Pk:06800 Çankaya/ANKARA Telefon: +90 312 287 3360
		Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı	Adres: Emek Mahallesi, 17. Cadde No:13 Pk: 06520 Çankaya / ANKARA Telefon: +90 312 296 6000
		Türkiye İş Kurumu	Adres: Emniyet Mah. Mevlana Bulv. No:42, Yenimahalle/ANKARA Telefon: +90 312 216 3000

Seviye	Kategori	Kurum/Kuruluş	İletişim Bilgileri
	Sivil Toplum Kuruluşları (STKlar)	Türkiye Çevre Vakfı	Adres: Tunalı Hilmi Cad. No:50/20 Pk: 06660, Çankaya/ANKARA Telefon: +90 (312) 425 55 08 E-posta: cevre@cevre.org.tr
		WWF Türkiye (Doğal Hayatı Koruma Vakfı)	Adres: Büyük Postane Cad. No.: 19 Kat: 5 Pk:34420 Bahçekapı Fatih/İSTANBUL Telefon: +90 212 528 2030 E-posta: info@wwf.org.tr
		Türkiye Rüzgâr Enerjisi Birliği (TÜREB)	Adres: Kızılırmak Mah. 1443 cad. No:22/16 06520 Çukurambar/ANKARA Telefon: +90 312 474 0274 E-posta: info@tureb.com.tr
		Temiz Enerji Vakfı (TEMEV)	Adres: Defne Sokak 18/1 Pk: 06540 Aşağı Ayrancı/ANKARA Telefon: +90 312 468 0309 E-posta: temev@temev.org.tr
		Enerji ve Çevre Derneği (ENDER)	Adres: Oğuzlar Mah. Süleyman Hacıabdullahoğlu Cd. 1397 Sok. No:14, Balgat Cankaya/ANKARA Telefon: +90 312 443 6337
		Türk Mühendis ve Mimarlar Odası Birliği (TMMOB) İzmir Şubesi	Adres: Tepekule Kongre Sergi ve İş Merkezi Anadolu cad. No.: 40 Kat:2 Bayraklı/İZMİR Telefon: +90 232 462 3333 E-posta: izmir@mno.org.tr
		Türkiye Kadın Dernekleri Federasyonu	Adres: Akay Cad. No.: 15/2 Küçükesat/ANKARA Telefon: +90 (312) 417 2604
Yerel	Resmi Kuruluşlar / Yerel İdareler	İzmir Büyükşehir Belediyesi	Adres: Cumhuriyet Bulvarı No:1 Konak/ İZMİR Telefon: +90 232 293 1200 E-posta: him@izmir.bel.tr
		İzmir Valiliği	Adres: Hükümet Konağı Konak / İZMİR Telefon: +90 232 455 8282 E-posta: izmir@icisleri.gov.tr
		İzmir Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü	Adres: Anadolu Caddesi No:41/5 Pk:35010 Bayraklı/İZMİR Telefon: +90 232 341 6800 E-posta: izmircevrevesehirclilik@hs01kep.tr
		Bayındır Belediyesi	Adres: Mithatpaşa Mah. Atatürk cad. No:32 Pk: 35840 Bayındır / İZMİR Telefon: +90 232 581 5000
		Bayındır Kaymaklığı	Adres: Mithatpaşa Mah. Atatürk cad. No:32 Pk: 35840 Bayındır / İZMİR

Seviye	Kategori	Kurum/Kuruluş	İletişim Bilgileri
			Telefon: +90 232 581 4001 E-posta: bayindir@icisleri.gov.tr
		Kemalpaşa Belediyesi	Adres: Mehmet Akif Ersoy Mah. İsmet İnönü Cad No : 111 Kemalpaşa/İZMİR Telefon: +90 232 988 1111 E-posta: info@izmir-kemalpasa.bel.tr
		Kemalpaşa Kaymakamlığı	Adres: Mehmet Akif Ersoy Mah. Atatürk Bulvarı No: 27 Pk: 35730 Telefon: +90 232 878 1294 E-posta: kemalpasa@icisleri.gov.tr
		Torbalı Belediyesi	Adres: Tepeköy Mahallesi, Atatürk Meydanı, No: 1 Torbalı/İZMİR Telefon: +90 232 856 6666
		Torbalı Kaymakamlığı	Adres: Ertuğrul Mah. Mithatpaşa Cad. No:69 Hükümet Konağı Torbalı/İZMİR Telefon: +90 232 856 1010 E-posta: torbali@icisleri.gov.tr
		Çınardibi Muhtarı	Uygulanabilir değil
		Cumalı Muhtarı	Uygulanabilir değil
		Dağteke Muhtarı	Uygulanabilir değil
		Dereköy Muhtarı	Uygulanabilir değil
		Dernekli Muhtarı	Uygulanabilir değil
		Gökyaka Muhtarı	Uygulanabilir değil
		Helvacı Muhtarı	Uygulanabilir değil
		Karakızlar Muhtarı	Uygulanabilir değil
		Karaot Muhtarı	Uygulanabilir değil
		Ormanköy Muhtarı	Uygulanabilir değil
		Yeşilköy Muhtarı	Uygulanabilir değil
	Sivil Toplum Kuruluşları / Oluşumları	İzmir Çevre Doğal Hayatı ve Hayvanları Koruma Derneği (İZÇEV)	Adres: 847 sok. No:8 Büyük Beyler İşhanı Kat: 2 Daire: 209 Konak/İZMİR Telefon: +90 232 425 7535 E-posta: izmircevre@gmail.com
		İzmir İş Kadınları Derneği	Adres: Şair Eşref Bulvarı Güneş Apt. No:80 K:5 D:14 Alsancak- Konak / İzmir

Seviye	Kategori	Kurum/Kuruluş	İletişim Bilgileri
			Telefon: +90 232 483 8353 E-posta: info@izikad.org
		İzmir Sanayici ve İşadamları Derneği	Adres: Şair Eşref Bulvarı No: 27/2 Huzur İşhanı Montro Meydanı Çankaya/İZMİR Telefon: +90 232 422 3242 E-posta: kurumsal@izsiad.org.tr
		Bayındır Esnaf ve Sanatkarlar Odası	Adres: Camii Mah. Kestane Pazarı Sok. 9 Bayındır / İZMİR Telefon: +90 232 581 7231
		Kemalpaşa Esnaf ve Sanatkarlar Odası	Adres: Atatürk Mah. Atatürk Blv. 12 Nif Psj. D:3 Kemalpaşa/İZMİR Telefon: +90 232 878 2178
		Torbalı Esnaf ve Sanatkarlar Odası	Adres: Tepeköy Mah. Kazım Dirik Cad. 21 D:201 Torbalı/İZMİR Telefon: +90 232 856 4090
		Bayındır Ziraat Odası	Adres: Fatih Mah. Onat Cad. 4 Bayındır / İZMİR Telefon: +90 232 581 3158
		Kemalpaşa Ziraat Odası	Adres: Mehmet Akif Ersoy Mah. Stadyum Cad. 48/A Kemalpaşa/İZMİR Telefon: +90 232 878 1047
		Torbalı Ziraat Odası	Adres: Tepeköy Mah. 4550 Sok Torbalı/İZMİR Telefon: +90 232 856 9768
	Üniversiteler	İzmir Ege Üniversitesi	Adres: Ege Üniversitesi Kampüsü Pk:35100 Bornova/İZMİR Telefon: +90 232 311 1010 E-posta: webadmin@ege.edu.tr
		İzmir 9 Eylül Üniversitesi	Adres: Cumhuriyet Bulvarı No: 144 Pk:35210 Alsancak/İZMİR Telefon: +90 232 412 1212 E-posta: dokuzeyluluniversitesi@hs01.kep.tr
		İzmir Ekonomi Üniversitesi	Adres: Sakarya Cad. No.: 156 Pk: 35330 Balçova/İZMİR Telefon: 0 (232) 279 25 25 E-posta: helpdesk@ieu.edu.tr
	İşletmeler	Yakın çevrede bulunan işyerleri	Uygulanabilir değil
		Proje Etki Alanı içerisindeki arı kovanı sahipleri	Uygulanabilir değil

EK C Şikâyet Formu

GENEL	
Proje	
Durum No.	
Şikâyet eden kişinin adı & soyadı:	
İletişim Bilgileri Lütfen ne şekilde irtibata geçilmek istediğinizi işaretleyiniz (posta, telefon, e-posta).	☐ Posta ile: (Lütfen posta adresinizi yazınız) _____ _____ ☐ Telefon ile: _____ ☐ E-posta ile: _____
ENDİŞE / OLAY / ŞİKÂYETİN BELİRLENMESİ	
Endişe / Olay / Şikâyetin Tanımı Şikâyetiniz nedir? Ne oldu? Nerede oldu? Kimin başına geldi? Sorunun sonucu nedir?	
Endişe / Olay / Şikâyet Tarihi	☐ Tek seferlik olay/şikâyet (tarih _____) ☐ Birden fazla defa mı oldu (kaç defa? _____) ☐ Devam ediyor (sorun hala yaşanıyor)
ÇÖZÜM ÖNERİSİ	
Sorunun çözülmesi için ne olduğunu görmek isterdiniz?	
Tarih: _____	
Lütfen bu formu adı yazan kişiye veriniz :	
<ul style="list-style-type: none"> Bülent Kostem mersinli_gorus@alcazarenergy.com Tel: +90 530 417 7550 	

EK D Şikayet Kapatma Formu

ŞİKÂYET KAPATMA FORMU	
Kapatma İncelemesi	
Kapatma Tarihi	__ __/__ __/ 20__ __
Durum No.	
Şikâyetin/Önerinin Değerlendirmesi	
Alınan Eylem	
Eylemi Doğrulayan Dokümanlar Listesi	
Eylem Tarihi	__ __/__ __/ 20__ __
Resmi Denetçi	Adı & Soyadı _____ İmza _____
İzleme Değerlendirmesi	
İzleme Gerekliliği	☐ "Gerekli" ☐ Gerekli değil
İzleme Süresi	
Sorumlu Taraf	
Tamamlanma Tarihi	__ __/__ __/ 20__ __
İzleme Sonuçları	

Şikâyet Eden Kişinin İmzası (istenirse)	<hr/>
--	-------

EK E Bir Şikâyetin Nasıl Bildirileceğine dair El İlanı

Bu doküman içerisinde veya genel olarak proje kapsamındaki taahhütler ile ilgili herhangi bir görüş veya soru iletmenizden memnuniyet duyuyoruz. Ayrıca, proje ile ilişkili herhangi bir şikâyeti yönetmek için açık ve tamamen biçimlendirilmiş bir yaklaşımı benimsemiş bulunmaktayız. Bu yaklaşımı, paydaşlarımızın endişe duyduğu konuları anlamak, bu konuları yanıtlamak ve etkin bir şekilde çözmek için çok gerekli buluyoruz.

Proje ile ilgili şikâyetleri ele almada uyguladığımız prosedürün bir özeti şu şekilde:

Herhangi bir endişenizi, şikâyetini veya görüşünüzü yazılı bir şekilde, e-posta ile veya ofislerimizde şahsen bildirmenizden memnuniyet duyarız.

İfade edilen bu endişeler ile ilgili bütün ayrıntıları alarak, konu ile ilgili irtibat kişinin bu durumdan tam olarak haberdar olmasını sağlayacağız. Böylece, resmi bir değerlendirme süreci başlayacak. Bu şikâyet ile ilgili tarih ve iletişim bilgilerini standart formumuza kaydederek bir kopyasını projenin şikâyet kayıtları arasına koyacağız.

Alternatif olarak, endişenizi bildirmeniz için kullanabileceğiniz formu size de temin edebiliriz.

Bu formun doldurulması ile incelememizi verimli bir şekilde yürütmemiz için gerekli olan tüm bilgiler bize temin edilmiş olacaktır. Gerekirse bu form isimsiz olarak da doldurulabilir.

Proje ile ilgili her şikâyet için bu formlardan bir tane doldurulmasını ve bir kopyanın da proje şikâyet kayıtları arasına konmasını sağlayacağız.

Belirttiğiniz konu ile ilgili ne yapılmasını istediğinizi de belirtmenizden memnuniyet duyarız.

İncelememiz kapsamında, ne tür bir düzeltici ve önleyici faaliyet veya daha ayrıntılı inceleme yapılması gerektiğini değerlendirmek için bir araştırma yapılacaktır.

Size 30 gün içerisinde yanıt vererek, tamamlanmış düzeltici ve önleyici faaliyetlerin ayrıntılarını Şikâyet kaydına ekleyeceğiz. Eğer uygun bir çözüm için uzun vadeli bir program gerekiyorsa, o zaman o şikâyetle ilgili bu programın ayrıntıları kayda girilecektir.

Genel olarak şikâyetler kayıt altına alınacak ve bu kayıtlar yazılı veya sözlü alınan tüm şikâyetleri kapsayacaktır. Şikâyet eden kişiye, makul bir süre içerisinde şikâyetinin alındığına dair yazılı bir bildirimde bulunulacaktır.

ŞİKÂYET BİLDİRME TALİMATI

Proje Şirketinin şikâyetlerinizi almak için birkaç yöntemi bulunmaktadır. Şunları yapabilirsiniz:

Ekli Kamu Şikâyet Formunu doldurarak formun üzerinde yazan adrese postalayabilir ya da Halkla İletişim Sorumlusuna (HİS) veya belirlenen yerlerden birine (örneğin şikâyet kutuları) bırakabilirsiniz;

Sözlü bir şikâyette bulunmak için doğrudan Halkla İletişim Sorumlularından (HİS) biri ile yüz yüze görüşebilir ya da telefonla arayabilirsiniz (Tel: +90 530 417 7550). HİS sizin için bir form dolduracak ve şikâyetinizin takip edilmesini sağlayacaktır veya

Şikâyetinizi mersinli_gorus@alcazarenergy.com adresine e-posta ile iletebilirsiniz

Aşağıdaki adrese posta yoluyla ulaştırabilirsiniz: Kanyon Ofis Binası, Kat: 6 Büyükdere cad. No.: 185 34394 İstanbul

KAYIT ALMA

HİS standart bir kayıt yöntemi kullanarak alınan şikâyeti kaydedecektir (aşağıda örnek sunulmaktadır):

Şikâyetin Alındığı Tarih	Şikâyet Sahibi	Şikâyetin Konusu	Şikâyetin Tanımı	Mukabil Tedbir	Kapanış Notu
--------------------------	----------------	------------------	------------------	----------------	--------------

TAKİP

Proje Şirketi endişenizi ele alırken aşağıdaki adımları uygulayacaktır.

Proje Şirketi şikâyet formunuzu aldığı anda ya da şikâyetiniz ile ilgili olarak sözlü şekilde bilgilendirildiğinde, Halkla İletişim Sorumlusu konuyu inceleyecektir;

Proje Şirketi şikâyetinizi inceleyecektir ve bunu yaparken de sizinle iletişime geçme ihtiyacı duyabilir. İnceleme tamamlandığında Proje Şirketi sizi bulgularla ilgili bilgilendirecek ve şikâyetinizi bildirmenizden sonraki 30 gün içerisinde size bir çözüm önerecektir.

Eğer incelemeden veya verilen yanıtta memnun olmazsanız, Proje Şirketi, bu endişenizin üzerine eğilmek için sizinle diğer seçenekleri de görüşecektir.

GİZLİLİK VE İSİM VERMEME

1. Görüş ve şikâyetlerini sunan bireylerin gizli tutulmasını talep etme hakları vardır. Proje Şirketinin kimliğinizi açıklamadan şikâyete çözüm bulma imkânı yoksa Proje Şirketi bu durumda nasıl ilerlemek istediğinizle ilgili sizinle irtibata geçecektir.
2. Eğer isim vermeden şikâyette bulunmayı arzu ediyorsanız, bunu yapabilirsiniz, Proje Şirketi şikâyet ile ilgili gerekli araştırmayı yapacaktır. Ancak, bu durumda Proje Şirketi sizinle araştırma sonuçlarını ve önerilen etki azaltıcı önlemleri görüşmek üzere irtibata geçemeyecektir. Proje Şirketi yalnızca internet sitesi üzerinden genel bir yanıt verebilecektir.
3. Şikâyetçiler, her zaman, Türkiye yasaları ve yönetmelikleri çerçevesinde yasal çözümler arayabilirler.

